

Notat

Vedrørende: Basisbudget 2020-23 (uddybende notat)
Sagsnavn: Budget 2020-23
Sagsnummer: 00.01.00-S55-47-18
Skrevet af: Brian Almann Hansen
E-mail: brian.hansen@randers.dk
Forvaltning: Budget
Dato: 4. oktober 2019
Sendes til: **Byrådet (materiale til 1. behandling af budget 2020-23)**

Dette notat indeholder en uddybende beskrivelse af indholdet af basisbudget 2020-23, herunder forudsætninger, specifikationer af skat, tilskud/udligning, serviceudgifter og øvrig drift samt en beskrivelse af de ændringer der er sket siden budgetvedtagelsen for 2019-22.

Notatet kan betragtes som supplement til den overordnede beskrivelse af basisbudgettet.

Indholdet i notatet er som følger:

- Afsnit 1 - Resultatopgørelse 2020-23 inkl. beskrivelse af de enkelte poster i resultatopgørelsen
- Afsnit 2 - Ændringer i forhold til forudsætninger i budget 2019-22
- Afsnit 3 - Oversigt over alle anvendte forudsætninger i basisbudget 2020-23
- Bilag 1 – Demografireguleringer i basisbudget 2020-23

Udgangspunktet for budgetlægningen er som sædvanligt overslagsårene fra budget 2019-22 (dvs. overslagsårene 2020-22). Dette udgangspunkt korrigeres herefter for byrådsbeslutninger siden budgetvedtagelsen, konsekvenser af regeringsaftalen (herunder lovændringer) og den demografiske udvikling.

På indkomstoverførsler foretages budgetlægning som sædvanlig fra bunden under hensyntagen til kommunens regnskabserfaringer samt KL's vækstforudsætninger.

De relevante budgetforudsætninger vil blive beskrevet undervejs og en samlet oversigt fremgår af afsnit 3.

Der henvises desuden til de udarbejdede budgetskemaer for hvert bevillingsområde [\[link indsættes når materialet er tilgængeligt på hjemmesiden\]](#). Her gives en beskrivelse af hvad bevillingsområdet indeholder, målene for området, ændringer fra år til år samt nøgletal mv. Det skal bemærkes, at budgetskemaerne er udarbejdet før regeringsaftalen. Ændringer som følge heraf (fx ændret pris- og lønfremskrivning, lovændringer m.m.) vil – sammen med resultatet af den indgåede budgetaftale - blive indarbejdet i de endelige budgetskemaer til det budget, der vedtages af byrådet ved 2. behandlingen den 4. november 2019.

1. Resultatopgørelsen for basisbudget 2020-23.

Med udgangspunkt i de anvendte budgetforudsætninger (disse er sammenfattet i afsnit 3) kan der opstilles følgende resultatopgørelse for basisbudget 2020-23:

Mio. kr.	2020	2021	2022	2023
Skatter	-4.450,5	-4.579,6	-4.695,3	-4.836,8
Tilskud og udligning	-1.978,6	-2.028,5	-2.006,6	-2.011,4
Serviceudgifter (2020 PL)	4.201,4	4.207,4	4.221,0	4.223,1
Pris og lønpulje, serviceudgifter	0,0	104,7	212,7	323,2
Øvrig drift (2020 PL)	2.060,8	2.101,3	2.136,1	2.155,4
Pris og lønpulje, indkomstoverførsler	0,0	33,3	68,3	104,3
Driftsudgifter i alt	6.262,3	6.446,8	6.638,2	6.806,0
Renter (løbende)	14,8	14,4	13,5	13,0
Resultat af ordinær drift	-152,1	-146,9	-50,3	-29,1
Skattefinansieret anlæg, udgifter	195,0	120,8	178,9	150,8
Skattefinansieret anlæg, indtægter	-5,8	-4,7	-4,8	-3,8
Pris og lønpulje, anlæg	0,0	2,0	6,1	7,8
Skattefinansieret anlæg i alt	189,1	118,1	180,2	154,7
Resultat af ordinær drift og anlæg	37,0	-28,8	129,9	125,6
Jordforsyning	-6,4	19,9	-26,8	-8,1
Ældreboliger	0,0	5,3	-0,7	-1,2
Brugerfinansieret område	5,7	-8,8	-9,4	-10,0
Optagne lån	-48,8	-32,5	-34,2	-34,5
Afdrag på lån	71,9	74,6	76,8	75,5
Finansforskydninger	-54,9	-62,6	-46,8	-27,7
"Hvile i sig selv områder" og finansposter	-32,5	-3,9	-41,1	-5,9
Kassebevægelse	4,5	-32,7	88,8	119,7

(Negative beløb angiver indtægter/overskud)

Resultatopgørelsen viser i forhold til kassebevægelserne stort set balance i 2020. I 2021 er der en kassetilvækst på 32,7 mio. kr., mens der i 2022 og 2023 er et kasseforbrug på hhv. 88,8 mio. kr. og 119,7 mio. kr.

Nedenfor vil de enkelte tal i ovenstående resultatopgørelse blive specificeret nærmere og i afsnit 2 vil det blive beskrevet, hvordan tallene i den nye resultatopgørelse afviger fra budget 2019-22. Men først en nærmere gennemgang af følgende poster i resultatopgørelsen:

- 1.1 Skatter
- 1.2 Tilskud og udligning
- 1.3 Serviceudgifter
- 1.4 Øvrig drift
- 1.5 Skattefinansieret anlæg
- 1.6 "Hvile i sig selv" områder
- 1.7 Finansposter

1.1 Skatter

Ved budgetlægningen af skatter samt tilskud og udligning forudsættes der i udgangspunktet - i lighed med tidligere år - valg af statsgaranteret udskrivningsgrundlag i 2020, ligesom der er budgetteret med en forventet statsgaranti for 2021 og frem. Desuden forudsættes uændrede skatteprocenter/promiller i forhold til budget 2019-2022.

Specifikationen vedrørende skatter ser ud som følger:

Mio. kr.	2020	2021	2022	2023
Indkomstskat	-4.022,9	-4.151,1	-4.247,5	-4.368,4
Selskabsskat	-69,6	-61,2	-61,2	-61,7
Grundskyld	-319,9	-329,9	-347,2	-365,0
Dækningsafgift	-31,9	-33,9	-36,0	-38,1
Forskerskat	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0
Dødsboskat	-5,3	-2,5	-2,5	-2,5
Skatter i alt	-4.450,5	-4.579,6	-4.695,3	-4.836,8

Langt den største post vedrører indkomstskatten. Indkomstskatten er budgetteret med udgangspunkt i det statsgaranterede udskrivningsgrundlag for 2020.

Der henvises til særskilt notat om skattesiden for en nærmere beskrivelse af ovennævnte poster

Der henvises desuden til afsnit 2 for en nærmere beskrivelse af ændringerne i forhold til budget 2019-22.

1.2 Tilskud og udligning

Specifikationen vedrørende tilskud/udligning ser ud som følger:

Mio. kr.	2020	2021	2022	2023
Landsudligning - beløb i nettoudligning	-1.251,6	-1.291,5	-1.333,1	-1.346,5
Tilskud vedr. højt strukturelt underskud	-231,9	-239,0	-258,8	-270,8
Ny buffer vedr. folketal (budget 2020-23)	0,0	4,0	4,0	4,0
Øget balancetilskud i overslagsår	0,0	-5,0	-5,0	-5,0
Statstilskud	-32,7	-36,2	-27,9	-3,2
Betinget bloktilskud, service	-50,5	-50,5	-50,5	-50,4
Betinget bloktilskud, anlæg	-16,8	-16,8	-16,8	-16,8
Ekstraordinært finansieringstilskud	-90,6	-90,0	-45,0	-45,0
Korrektion for overudligning	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3
Udligning vedr. selskabsskat	-58,1	-51,4	-51,3	-51,7
Udligning og generelle tilskud i alt	-1.732,5	-1.776,8	-1.784,7	-1.785,8
Udlændingeudligning (netto)	24,3	24,7	25,242	25,8
Beskæftigelsestilskud	-227,2	-230,2	-199,7	-202,8
Det særlige ældretilskud (generelt løft)	-13,2	-13,5	-13,8	-14,2
Det særlige ældretilskud (styrket kvalitet)	-17,7	-18,1	-18,6	-19,0
Tilskud vedr. bedre dagtilbud	-9,2	-9,5	-9,7	-9,9
Overgangsordning (opdatering af aldersbestemt udgiftsbehov)	-4,6	0,0	0,0	0,0
Modregning HMN Naturgas	6,5	0,0	0,0	0,0
Modregning vedr. parkeringsindtægter	4,5	4,5	4,5	4,5
Værdighedsmilliard	-18,6	-19,0	-19,4	-19,9
Pulje til bekæmpelse af ensomhed	-1,8	-1,8	-1,9	-1,9
Regionalt udviklingsbidrag	11,0	11,2	11,5	11,7
Særlige tilskud i alt	-270,4	-276,4	-247,1	-251,4
TOTAL	-1.978,6	-2.028,5	-2.006,6	-2.011,4

(minus (-) = indtægt)

Ovenstående tal er budgetlagt med udgangspunkt i KL's skatte- og tilskudsmodel. Følgende forudsætninger skal især fremhæves:

Ekstraordinært finansieringstilskud

Størrelsen af finansieringstilskuddet har stor betydning for det samlede resultat/råderum. Randers Kommune modtager et finansieringstilskud på 90,6 mio. kr. i 2020. I 2021 er der forudsat et tilskud på 90 mio. kr. og 45 mio. kr. fra 2022 og frem (jf. forudsætningerne i budget 2019-22).

Ny buffer vedrørende folketallet i 2019

I kommunens nye befolkningsprognose for 2020-32 (der blev godkendt af byrådet den 29. april 2019) er der forudsat en vækst i 2019 på 281 personer (fra 97.909 til 98.190 personer). Ved udarbejdelsen af prognosen blev der anvendt en forholdsvis konservativ tilgang – og væksten svarer stort set til den

prognose som Danmarks Statistik efterfølgende offentliggjorde (medio maj), idet der her forudsættes en vækst på 277 i 2019.

De aktuelle folketal (pr. medio september) viser kun en mindre vækst i folketallet i 2019. Selv med en betydelig vækst i 4. kvartal 2019 vurderes det ikke realistisk, at nå op på en vækst på 280 personer. Som konsekvens heraf er der i basisbudgettet 2020-23 indregnet en "tabsbuffer" på 4 mio. kr. årligt fra 2021 og frem. Der er tale om et nettobeløb, idet det samtidig må forventes, at presset på udgiftssiden (demografireguleringerne) vil være mindre.

I 2020 er der ikke behov for en buffer da statsgarantien tager udgangspunkt i tal fra Danmarks Statistik, der som nævnt stort set svarer til kommunens egen prognose for 2020.

Øget balancetilskud i overslagsårene (finansposter)

Forudsætningen om størrelsen af balancetilskuddet følger i udgangspunktet de forudsætninger KL har indregnet i skatte- og tilskudsmodellen. KL budgetterer dog traditionelt forholdsvis konservativt i overslagsårene vedrørende "finansposter" (der dækker nettorenter, finansforskydninger, likviditetsforbrug mv.). Som konsekvens heraf – og i lighed med sidste års budgetforudsætninger - er der foretaget en korrektion af modellen. Der er således forudsat et øget balancetilskud på 5 mio. kr. i 2021 og frem.

Forsikrede ledige (beskæftigelsestilskud)

For de forsikrede ledige budgetteres med samme forudsætninger som i budget 2019-22 – nemlig et overskud på området på 33,5 mio. kr. i 2020 og 21 og dernæst balance på området. Dette er årsagen til at den forventede indtægt fra beskæftigelsestilskuddet falder fra 2021 til 2022.

Det samlede regnestykke vedrørende de forsikrede ledige ser ud som følger:

Mio. kr., løbende PL	2020	2021	2022	2023
Udgiftssiden (dagpenge)	193,7	196,7	199,7	202,8
Indtægtssiden (beskæftigelsestilskud)	-227,2	-230,2	-199,7	-202,8
Nettoresultat	-33,5	-33,5	0,0	0,0

På nuværende tidspunkt er forventningen, at der landspolitisk i foråret 2020 træffes beslutning om en udligningsreform med virkning fra og med 2021. Forudsætningerne omkring finansieringstilskud og forsikrede ledige bør derfor ses samlet for årene 2021-2023. Det må forventes, at både det ekstraordinære finansieringstilskud og ordningen vedrørende forsikrede ledige bortfalder – dog vil der givetvis være en indfasning af det nye system.

Med ovennævnte forudsætninger forudsættes implicit, at gevinsten for Randers Kommune ved det nye udligningssystem vil være 123,5 mio. kr. i 2021 og dernæst 45 mio. kr. fremadrettet. Det er selvsagt umuligt på nuværende tidspunkt at forudse resultatet af en kommende udligningsreform, men ud fra en samlet vurdering i perioden 2021-23 vurderes ovennævnte beløb at være realistiske forudsætninger.

Værdighedsmilliard

Der omlægges fra pulje til bloktilskud og derfor er beløbet som noget nyt medtaget i oversigtstabellen over modtagne beløb fra tilskud/udligning. Der forudsættes udgifter svarende til det modtagne beløb fra bloktilskuddet, således at effekten på bundlinjen forbliver uændret.

Pulje til bekæmpelse af ensomhed

Som led i finansloven for 2019 blev der på landsplan afsat 100 mio. kr. til at understøtte kommunernes arbejde med at opspore ensomme ældre og bekæmpe ensomhed, tab af livsmod, sorg og selvmord blandt ældre borgere, herunder med inddragelse af civilsamfundet.

Tilskuddet til Randers Kommune udgør 1,8 mio. kr. På udgiftssiden er indregnet tilsvarende beløb, således at bundlinjen forbliver uændret.

1.3 Serviceudgifter

Kommunens serviceudgifter er budgetteret med udgangspunkt i tallene fra budget 2019-22 – hertil er som sædvanlig tillagt byrådsbeslutninger, demografi samt ændrede pris- og lønfremskrivninger.

Disse ændringer er nærmere beskrevet i afsnit 2 nedenfor. I det følgende beskrives nogle få hovedtal vedrørende serviceudgifter:

Udvikling i serviceudgifterne

Nedenstående tabel viser udviklingen i hhv. faste og løbende priser:

Mio. kr.	2020	2021	2022	2023
Faste priser	4.201,4	4.207,4	4.221,0	4.223,1
Pris og lønudvikling		104,7	212,7	323,2
Løbende priser	4.201,4	4.312,1	4.433,8	4.546,3

Tabellen viser at serviceudgifterne stiger med i alt 21,7 mio. kr. fra 2020 til 2023 (i faste priser).

Denne stigning dækker over en række ændringer som beskrives nærmere i afsnit 2. Blandt de største kan nævnes demografireguleringerne, som medfører stigende udgifter (se afsnit 2 og bilag 1). I modsat retning trækker de indarbejdede effektiviserings- og besparelseskra på 20 mio. kr. årligt.

Servicerammen

KL har som vanligt beregnet en såkaldt teknisk serviceramme for hver enkelt kommune.

Nedenstående tabel sammenholder KL's beregnede serviceramme¹ med det servicebudget, der er indregnet i basisbudget 2020:

	Mio. kr.
Servicebudget 2020	4.201,4
KL's ramme	4.255,1
Forskel	53,7

¹ Ved beregningen af rammen har KL ikke fordelt løftet på 1,7 mia. kr. til demografi m.m. i årets regeringsaftale. Randers Kommunes andel heraf er ca. 29 mio. kr. og der kan argumenteres for, at rammen bør løftes med dette beløb. I givet fald ligger Randers Kommune godt 80 mio. kr. under rammen.

Tabellen viser, at Randers Kommune ligger 53,7 mio. kr. under KL's beregnede tekniske ramme. Dette er inkl. en teknisk indarbejdet servicebuffer på 40 mio. kr., som ikke er finansieret, men som skal give mulighed for forbrug finansieret af overførte midler fra tidligere år.

Årsagen til denne "underskridelse" skal primært findes i de poster, der blev indarbejdet allerede i budget 2019-22. Her blev der nemlig indregnet en reduktion i serviceudgifterne fra 2019 til 2020 på 45,7 mio. kr. bestående af følgende poster:

- Indarbejdet effektiviseringskrav (ca. 20 mio. kr.)
- Ingen prisfremskrivning (ca. 10 mio. kr.)
- Bevillinger der udløber i 2020 mm. (15,7 mio. kr.).

Disse poster er hovedforklaringen på hvorfor Randers Kommune ligger 53,7 mio. kr. under KL's ramme.

Hertil er der nogle (mere tekniske) forklaringer. Bl.a. er der ved beregning af servicerammen foretaget et løft på 340 mio. kr. svarende til det beløb budgettet for 2019 på landsplan lå under aftalen på landsplan. Dette betyder isoleret set, at den beregnede ramme løftes med 5,7 mio. kr. for Randers Kommune uden at der følger udgifter med.

1.4 Øvrig drift

Budgetposterne på øvrig drift vedrører følgende 4 områder, der tilsammen medfører en udgift på godt 2 mia. kr.:

Mio. kr., 2020 PL	2020	2021	2022	2023
Indkomstoverførsler	1.508,8	1.547,6	1.581,5	1.598,7
Aktivitetsbestemt medfinansiering	375,0	376,7	378,4	380,5
Forsikrede ledige	193,7	193,7	193,7	193,7
Indtægter fra central refusionsordning	-16,7	-16,7	-17,5	-17,5
I alt	2.060,8	2.101,3	2.136,1	2.155,4

For alle ovennævnte poster gælder, at disse budgetlægges fra bunden under hensyntagen til regnskabserfaringer samt KL's vækstforudsætninger. Nedenfor beskrives de enkelte poster nærmere:

Indkomstoverførsler

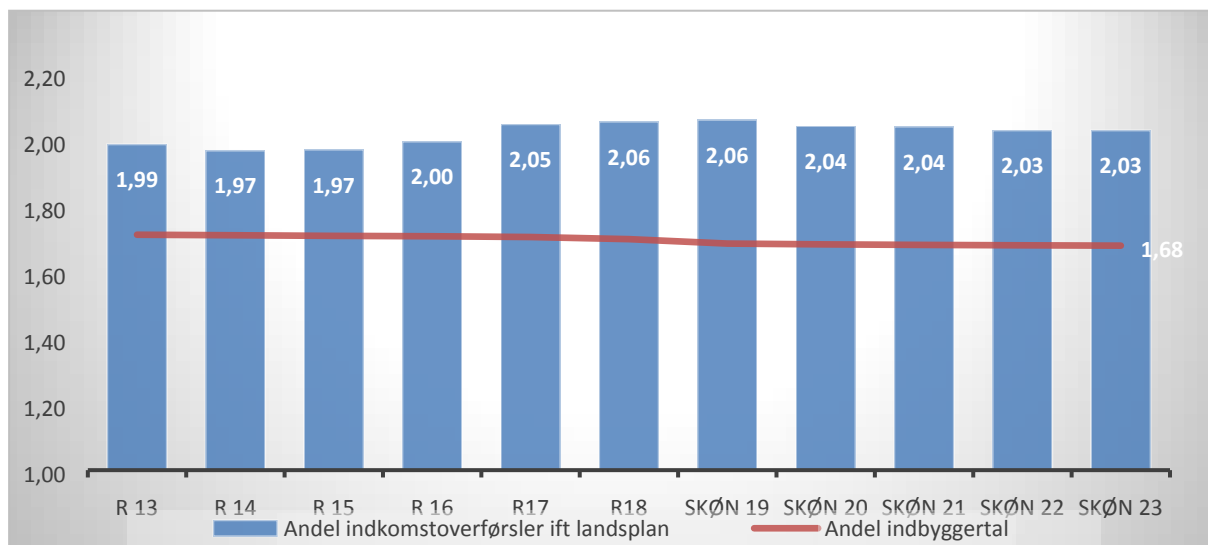
Indkomstoverførsler kan specificeres som følger:

Basisbudget 2020-23, 2020 PL	2020	2021	2022	2023
Kontant- og uddannelseshjælp m.m.	235,7	235,5	235,2	236,2
Revalideringsydelse	0,7	0,7	0,6	0,6
Ledighedsydelse	46,0	44,5	43,3	42,4
Førtidspension	546,2	573,5	591,5	602,8
Ressourceforløbsydelse	58,0	71,5	85,4	91,1
Jobafklaring	58,9	58,8	58,8	58,8
Driftsudgifter til aktivering m.m.	77,7	80,3	83,0	84,1
Jobrotation	2,5	2,4	2,4	2,4
Integration	21,2	17,3	14,7	12,9
Integrationsydelse	14,8	12,9	11,3	9,9
Driftsudgifter	20,5	16,8	14,7	13,9
Grundtilskud	-9,3	-8,3	-7,9	-7,9
Resultattilskud	-4,8	-4,2	-3,4	-3,1
Budgetgaranti i alt	1.046,7	1.084,6	1.114,9	1.131,3
Sygedagpenge	138,0	140,9	144,0	143,1
Fleksjob (inkl. skånejob og driftsudgifter)	178,4	172,7	173,3	174,6
Personlige tillæg	13,3	12,8	12,4	12,4
Boligstøtte (boligsikring og -ydelse)	93,9	94,0	94,2	94,5
Seniorjob	10,0	10,0	10,0	10,0
FGU	3,2	7,3	7,3	7,5
Øvrige sociale formål (residual)	25,2	25,3	25,4	25,3
Øvrige overførsler i alt	462,1	463,0	466,6	467,4
Budgetgaranti og øvrige overførsler i alt	1.508,8	1.547,6	1.581,5	1.598,7

(minusus (-) = indtægt)

Budgetlægningen i overslagsårene følger KL's vækstsøn for alle ovennævnte poster – bortset fra førtidspension, hvor der budgetteres med en lille merudgift i 2021, mens der i 2022 og 2023 budgetteres med en mindreudgift på hhv. 7,9 mio. kr. og 8,2 mio. kr.

Nedenstående tabel viser udviklingen i andelen af udgifter til indkomstoverførsler sammenholdt med kommunens andel af folketallet:

Figuren viser følgende:

- At kommunens andel af indkomstoverførsler er væsentligt større end kommunens andel af folketallet. Dette er en udfordring, idet kompensationen sker i forhold til kommunens andel af folketallet (se nærmere i afsnit 2).
- At der har været en stigende udgiftsandel fra regnskab 2015 til regnskab 2018.
- At der fremadrettet forventes en svagt faldende udgiftsandel (som følge af, at udgifterne til førtidspension som nævnt forventes at stige mindre end på landsplan i 2022 og 2023).
- At kommunens andel af folketallet falder svagt (som følge af den lavere vækst i folketallet).

Der henvises til afsnit 2 for en nærmere beskrivelse af ændringerne på dette område – både på udgiftssiden og indtægtssiden (balancetilskuddet).

Aktivitetsbestemt medfinansiering

Beløbet vedrørende aktivitetsbestemt medfinansiering på sundhedsområdet er fastlagt ud fra ændringerne i balancetilskuddet, jf. nedenstående tabel:

Mio. kr., løbende priser	2020	2021	2022	2023
Budget 2019-22	376,9	386,9	396,9	396,9
Basisbudget 2020-23	375,0	385,7	396,8	408,6
Ændring ift. BO 20-23	-1,9	-1,2	-0,1	11,6
Ændret balancetilskud	1,9	1,2	0,1	-11,6
Samlet resultat	0,0	0,0	0,0	0,0

(minus angiver mindreudgifter)

Balancetilskuddet i 2020 er reduceret med 1,9 mio. kr. Derfor er udgifterne til medfinansiering reduceret tilsvarende. Den samme metode er anvendt i overslagsårene.

Forsikrede ledige

Udgifterne til forsikrede ledige (dagpenge og indsats) dækkes af det såkaldte beskæftigelsestilskud. Randers Kommune har siden 2012 haft overskud på dette område.

I budget 2019-22 er der indarbejdet et overskud på dette område på 33,5 mio. kr. i 2020 og 2021. I 2022 og frem er der ikke længere indregnet overskud (jf. forudsætningerne fra budget 2019-22), idet ordningen forventes at blive indarbejdet i det generelle udligningssystem:

Mio. kr., løbende PL	2020	2021	2022	2023
Udgiftssiden (dagpenge)	193,7	196,7	199,7	202,8
Indtægtssiden (beskæftigelsestilskud)	-227,2	-230,2	-199,7	-202,8
Nettoresultat	-33,5	-33,5	0,0	0,0

Refusion for særligt dyre enkeltsager

Staten kompenserer kommunerne for særligt dyre enkeltsager på det sociale område, så disse ikke risikerer at vælte kommunernes økonomi. Der ydes således refusion af udgifter på enkeltsager, der overstiger et grænsebeløb, der reguleres årligt.

Området budgetlægges med udgangspunkt i ændringerne på landsplan, jf. nedenstående tabel:

Mio. kr., løbende priser	2020	2021	2022	2023
Budget 2019-22	-15,1	-15,1	-15,9	-15,9
Basisbudget 2020-23	-16,7	-16,7	-17,5	-17,5
Ændring ift. BO 20-23	-1,6	-1,6	-1,6	-1,6
Ændret balancetilskud	1,6	1,6	1,6	2,5
Samlet resultat	0,0	0,0	0,0	0,9

(minus angiver mindredgifter)

Med vedtagelsen af budgettet for 2019-2022 håndteres området fremover økonomimæssigt som kommunens øvrige serviceområder – det vil sige, at refusionsindtægterne gøres til en del af fagområdernes økonomi og skal holdes her indenfor. På den måde sikres det, at en stigning i indtægterne som følge af flere særligt dyre sager rent faktisk tilfalder de områder, der har stigende udgifter. Og omvendt ved færre dyre enkeltsager.

1.5 Skattefinansieret anlæg

De skattefinansierede anlæg budgetlægges med udgangspunkt i overslagsårene fra 2019-22. Hertil korrigeres for byrådsbeslutninger og ændret PL-fremskrivning. Anlægsbudgettet i basisbudget 2020-2023 ser ud som følger:

Mio. kr., 2020 PL	2020	2021	2022	2023
Skattefinansieret anlæg, udgifter	195,0	120,8	178,9	150,8
Skattefinansieret anlæg, indtægter	-5,8	-4,7	-4,8	-3,8
Netto	189,1	116,1	174,1	146,9

I 2020 er der indarbejdet en ikke finansieret anlægsbuffer på 40 mio. kr., der skal give mulighed for forbrug af overførte anlægsmidler fra tidligere år. Det reelle nettoanlægsniveau i 2020 er således 149,1 mio. kr.

Nedenstående tabel specificerer de største anlægsprojekter, der som udgangspunkt er indregnet i basisbudgettet.

På byrådets anlægsseminar den 15. maj 2019 blev principper og proces for en 10-årig investeringsplan drøftet (2020-29). Desuden blev der præsenteret en grovskitse for hvordan en sådan plan kunne se ud inkl. en pulje til politisk prioritering. Det forventes, at den 10-årige investeringsplan indgår som en del af de politiske drøftelser om budget 2020-23 og at en endelig plan vedtages i forbindelse med 2. behandlingen af budget 2020-23. I den forbindelse kan der træffes beslutning om omprioritering af de afsatte anlægsbeløb for årene 2020-2023:

Mio. kr., 2020 priser	2020	2021	2022	2023
Økonomiudvalget				
Anlægsbuffer	40,0			
Brandsikring af bygninger (reservebeløb)	5,0	5,0	5,0	5,0
Børn og familieudvalget				
Etablering af daginstitutioner	20,3		20,3	
Pulje til omdannelse af børnehavepladser til vuggestuepladser	2,5			
Sammenlægning af daginstitutioner i Langå	5,2			
Socialudvalget				
Ombygning og renovering af ældreboliger i Langå til autismetilbud	1,5	1,5		
Miljø og teknikudvalget				
Bygningsvedligehold, pulje	32,7	37,8	37,8	37,8
Diverse vejprojekter, ramme	3,4	3,4	3,4	3,4
Energibesparende foranstaltninger, pulje	27,0	12,0	12,0	12,0
Naturforvaltningsprojekter, ramme	3,4	3,9	3,9	3,9
Ny Havnevej, ramme				15,0
Øvrige miljø og teknik	1,6	2,7	3,0	3,3
Sundheds-, idræts- og kulturudvalget				
Dronningborghallen - reservation			10,2	
Idrætsformål	6,0	2,9	13,4	3,6
Ny struktur i tandplejen	2,9	4,6	3,3	
Landdistriktsudvalget				
Pulje til byfornyelsesprojekter	3,8	3,8	3,8	3,8
Pulje til indsats mod dårlige boliger	0,7	0,7	0,7	0,7
Øvrige landdistrikt	-0,1	-0,3	0,1	0,1
Skole- og uddannelsesudvalget				
Blicherskolen/Østervangsskolen	6,8			
Bygningsanalyser og bygningsregistreringer 2016	1,6			
Opgradering af skolernes It - rammebevilling	5,8	5,8	5,8	5,8
Opkvalificering af udearealerne ved skolerne 2016	4,8			
Udbygning af folkeskoler, ramme	1,5	19,4	39,7	39,7

Udviklingsudvalget				
Byen til Vandet (HavneOmdannelse)	13,1	12,7	12,7	12,7
C2C CC Klimabåndet	-0,4	0,1	-1,1	0,0
I alt (2020 priser)	189,1	116,1	174,1	146,9
PL pulje		2,0	6,1	7,8
I alt (løbende priser)	189,1	118,1	180,2	154,7

Ændringerne på anlægssiden (i forhold til budget 2019-22) beskrives nærmere i afsnit 2 i dette notat.

Der henvises desuden til investeringsoversigten for en nærmere specifikation af alle anlægsprojekter (vedlagt budgetmaterialet) samt de udarbejdede budgetskeemaer på de enkelte anlægsprojekter.

1.6 Hvile-i-sig-selv områder

Af resultatopgørelsen fremgår tre "hvile-i-sig-selv" områder, nemlig jordforsyning, ældreboliger og brugerfinansieret område. Disse beskrives nærmere nedenfor:

Jordforsyning

Budgettet til jordforsyning kan specificeres som følger:

Mio. kr., løbende priser	2020	2021	2022	2023
Salg af grunde	-25,7	-18,0	-55,1	-26,5
Byggemodning og jordkøb	14,9	33,6	23,8	14,0
Renter og afdrag	4,4	4,4	4,4	4,5
Jordforsyning i alt	-6,4	19,9	-26,8	-8,1

Budgettet til jordforsyning viser et samlet overskud i budgetperioden på 2020-23 på godt 20 mio. kr. Overskuddet indgår som finansiering af Idrætscenter Vest og som reservebeløb til færdiggørelse af idrætsprojekter og udvikling af idrætsanlæg (jf. BY 14/1 2019). Herudover er der balance i jordforsyningsbudgettet jf. kommunens økonomistyringsprincipper. Heri indgår, at jordforsyningsbudgettet – jf. budgetaftalen for 2019-2022 – med regnskabet aflagt for 2018 og tilpasning af budgettet i 2020 og frem har finansieret afsættelsen af midler til en ny daginstitution i 2022.

Ældreboliger

Budgettet til ældreboliger kan specificeres som følger:

Mio. kr., løbende priser	2020	2021	2022	2023
Drift (huslejeindtægter)	-42,6	-44,9	-46,3	-47,6
Anlægsudgifter (bolighandlingsplan)	-1,7			
Renter og afdrag (ældreboliger)	44,3	50,2	45,6	46,4
Ældreboliger i alt	0,0	5,3	-0,7	-1,2

Samlet giver ældreboliger balance i 2020-2023 – bortset fra 2021, hvor der er indarbejdet et ekstraordinært afdrag på 5,5 mio. kr. i 2021 i forbindelse med etablering af nyt autismetilbud i Langå (se budgetaftalen for 2019).

De 5,5 mio. kr. finansieres via besparelser på omsorgsområdet på 1 mio. kr. årligt. (jf. budgetaftalen for 2019). I år 2025 er det ekstraordinære afdrag finansieret og beløbet (1 mio. kr. årligt) overgår herefter til socialudvalgets driftsbudget.

Brugerfinansieret område (affaldsområdet)

Budgettet til det brugerfinansierede område kan specificeres som følger:

Mio. kr., løbende priser	2020	2021	2022	2023
Brugerfinansieret område, drift	-7,3	-8,8	-9,4	-10,0
Brugerfinansieret område, anlæg	13,0	0,0	0,0	0,0
Brugerfinansieret område i alt	5,7	-8,8	-9,4	-10,0

På driften forventes et årligt overskud på 7,3 mio. kr. i 2020 stigende til 10,0 mio. kr. i 2023. Dette overskud skal bl.a. anvendes til finansiering af forbehandlingsanlæg - forventet udgift på 15,3 mio. kr. hvoraf 2,3 mio. kr. forventes afholdt i 2019, mens resten (13 mio. kr.) forventes afholdt i 2020.

Ultimo 2018 er status at affaldsområdets gæld til kommunekassen udgør 36,6 mio. kr. Der er udarbejdet en plan for afvikling af gælden frem mod 2025 – ud fra de foreliggende budgettal kan der forventes en gæld ultimo 2023 på 15,7 mio. kr. og senest ultimo 2025 er gælden helt afviklet.

1.7 Finansposter

Optagne lån/afdrag på lån – Der er indregnet maksimal lånoptagelse ud fra ordinær låneadgang. Herudover er der som forudsat i budgettet for 2019-2022 indregnet en forventet lånedispensation på 17 mio. kr. i 2020 og frem baseret på erfaringer fra tidligere år. Dette giver en samlet låneramme på 48,8 mio. kr. i 2020 faldende til 34,5 mio. kr. i 2023.

Afdrag på lån vedrørende den skattefinansierede gæld udgør 71,9 mio. kr. i 2020 og lidt mere de kommende år. Afdragene er således væsentligt større end selve lånoptagelsen og bidrager dermed til afviklingen af gæld (jf. kommunens styringsmål).

Finansforskydninger

Posten finansforskydninger kan specificeres som følger:

Mio. kr., løbende PL	2020	2021	2022	2023
Tilgodehavender i betalingskontrol	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0
Frigivelse deponering Naturgas HMN	-4,5	-4,5	-4,5	-4,5
Landsbyggefondens	0,0	0,0	8,7	8,7
Deponerede beløb, frigivelse	-3,2	-3,2	-3,2	-3,2
Bufferpulje (modregning til service og anlægsbuffer)	-80,0	-40,9	-41,8	-42,7
Opsparede midler på drift og anlæg	-17,0	-17,0	-18,0	0,0
Infrastrukturpulje - Byen til Vandet (reservation)	35,7	11,0	13,0	15,0
Randers Idrætshaller – hal 4 (reservation)	15,0			
Tilgodehavende (indfrosset ejendomsskat vedr. 2018)		-7,0		
Finansforskydninger i alt	-54,9	-62,6	-46,8	-27,7

Nedenfor beskrives de enkelte poster i ovenstående tabel:

Tilgodehavende i betalingskontrol

Vedrører opprioritering af kommunens opkrævningsfunktion (jf. budgetforlig 2016).

Frigivelse deponering Naturgas HMN

Der er budgetlagt med en årlig frigivelse af deponerede beløb vedr. HMN Naturgas på 4,5 mio. kr. (1,9 mio. kr. fra tidligere og nye 2,6 mio. kr.). Sidstnævnte 2,6 mio. kr. vedrører provenu på 32,7 mio. kr. modtaget ultimo maj 2019 (se afsnit 2.4 for en nærmere beskrivelse).

Landsbyggefondens

Budgetrammen for indskud i landsbyggefondens udgør 0 mio. kr. i 2020 og 2021, idet budgetbeløbene tidligere er besluttet fremrykket til 2019. Fra 2022 og frem er budgettet tilbage på sit sædvanlige rammebeløb på 8,7 mio. kr. årligt.

Deponerede beløb, frigivelse

Der er budgetteret med en gradvis frigivelse af deponerede beløb vedr. lejemål samt opførelse af hal 4 ved Randes Arena. Disse udgør 3,2 mio. kr. årligt.

Bufferpulje (modregning til service- og anlægsbuffer)

I lighed med tidligere år er der i budgettet indregnet en ikke-finansieret servicebuffer på 40 mio. kr. i 2020 og frem. Desuden er der indregnet en anlægsbuffer på 40,0 mio. kr. – dog kun i 2020. Modposten til disse buffere er placeret under finansforskydninger.

Opsparede midler

Det forudsættes, at nettoopsparingen overført fra tidligere år samlet stiger med 17-18 mio. kr. i hvert af årene 2020-22 således at den samlede opsparing på drift og anlæg udgør 200 mio. kr. ved slutningen af budgetperioden – svarende til forudsætningen ved budget 2019-22 (se afsnit 3 om forudsætningerne for en nærmere beskrivelse).

Byen til Vandet (reservation)

Opsparingen til klimabro og infrastrukturpulje udgør 35,7 mio. kr. i 2020, 11 mio. kr. i 2021, 13 mio. kr. i 2022 og 15 mio. kr. i 2023.

I budgetaftalen for 2019 blev der afsat en infrastrukturpulje på i alt 40 mio. kr. til Byen til Vandet – fordelt med 7 mio. kr. i 2019, 9 mio. kr. i 2020, 11 mio. kr. i 2021 og 13 mio. kr. i 2022.

Aftalepartierne var endvidere enige om, at opsparingen i infrastrukturpuljen skal fortsætte i årene 2023 og frem med en stigende profil. Opsparingen er derfor i basisbudgettet videreført med 15 mio. kr. i 2023. Derudover er der 10,3 mio. kr. i 2020, som stammer fra budgetforlig 2016. I forbindelse med budgetopfølgningen pr. 31. maj 2019 er budgetbeløbet omplaceret fra Udviklingsudvalget til finansforskydninger, så opsparingen er samlet ét sted.

I forbindelse med budgetaftalen 2019 blev det ligeledes besluttet, at igangsætte et løbende låneoptag i takt med, at Randers Havns egenfinansierede anlægsinvesteringer giver kommunen automatisk låneadgang. Disse lån øremærkes Byen til vandet. I regnskab 2018 var der således en lånemulighed på 16,4 mio. kr. Dette beløb er reserveret til projektet i 2020 (det samlede beløb i 2020 består således af de oprindelige 9,0 mio. kr. plus de 10,3 mio. kr. der er overført pr. 31/5 plus de 16,4 mio. kr. i lån vedr. Randers Havn).

Opsparingen forventes først forbrugt udenfor budgetperioden. De afsatte beløb er dog budgetteknisk forudsat forbrugt de år de er afsat, så de ikke påvirker opgørelsen af det økonomiske råderum i budgetperioden 2020-2023.

Randers Idrætshaller – hal 4 (reservation)

I basisbudgettet er der afsat 15 mio. kr. i 2020 som reservebeløb vedr. Hal 4. Det er tale om et foreløbigt reservebeløb, der skal dække eventuelle kommunale merudgifter vedr. Hal 4 (deponering samt rente- og afdragsfrit lån) jævnfør særskilt sag fremsendt til byrådsbehandling.

Indefrosset ejendomsskat vedr. 2018

Randers Kommune har et beløb på ca. 7 mio. kr. til gode i form af indefrosset ejendomsskat vedr. 2018. Kommunen vil modtage dette beløb i 2021, når staten overtager opkrævningen på området.

2 Ændringer siden budget 2019-22 (skattefinansieret område)

I dette afsnit beskrives de ændringer, der er sket siden budgetvedtagelsen for 2019-22 – med fokus på det skattefinansierede område. Formålet er, at skabe en forståelse for, hvorfor basisbudgettet ser ud som det gør, herunder de forudsætninger basisbudgettet bygger på.

I budget 2019-22 er der indarbejdet skøn over årene 2020, 2021 og 2022 ud fra de forudsætninger, der var gældende på budgetlægningsstidspunktet. Nu er der kommet nye oplysninger, som medfører et nyt skøn over årene 2020, 2021, 2022 og 2023. Nedenfor forklares derfor ændringen fra 2020 i det gamle budget (BO 2020) til det nuværende budgetforslag for 2020 (BF 2020) – og tilsvarende for de følgende år.

En del af de beskrevne ændringer påvirker både udgiftssiden og indtægtssiden (fx balancetilskud eller udligningen). Nedenfor beskrives nettoresultatet af disse ændringer således at den samlede nettoeffekt for kommunen af en given ændring tydeliggøres.

Nedenstående tabel viser resultatet af ordinær drift og anlæg i budget 2019-2022 sammenholdt med det tilsvarende tal i basisbudget 2020-2023. Resultatet er inkl. indarbejdede buffere på både service og anlæg:

Resultat af ordinær drift og anlæg (mio. kr.)	2020	2021	2022	2023
Vedtaget budget 2019-22	50,5	28,8	169,1	169,1
Basisbudget 2020-23	37,0	-28,8	129,9	125,6
Forskel	-13,4	-57,6	-39,2	-43,4

(Minus angiver overskud, plus angiver underskud)

I budget 2019-22 blev der forventet et underskud på 50,5 mio. kr. i 2020. I det aktuelle basisbudget forventes et underskud på 37,0 mio. kr. – altså en mindreudgift på 13,4 mio. kr. i 2020. I 2021 og frem er der ligeledes tale om en mindreudgift på hhv. 57,6 mio. kr., 39,2 mio. kr. og 43,4 mio. kr.

Det er disse mindreudgifter, der er medvirkende til, at kommunens gennemsnitlige kassebeholdning i 2023 lige nøjagtig når op på måltallet på 150 mio. kr. i 2023 (jf. beskrivelsen i det overordnede notat).

Udover ændringerne på det skattefinansierede område er der også ændrede forudsætninger på øvrige poster – nemlig ”hvile-i-sig selv områder” samt finansposterne. Dertil kommer, at der i visse tilfælde sker flytninger mellem det skattefinansierede område og øvrige poster, som ikke påvirker kommunens samlede økonomi. Sidstnævnte vil blive beskrevet nærmere nedenfor i forbindelse med gennemgangen af de ændrede forudsætninger på det skattefinansierede område.

Nedenstående tabel viser i oversigtsform ændringerne på hovedposterne på det skattefinansierede område. Desuden henvises til de kommende afsnit, hvor de enkelte poster beskrives nærmere:

Ændringer siden budgetvedtagelsen for 2019-22 (oversigtstabel)

Mio. kr., netto	2020	2021	2022	2023	Afsnit
Regeringsaftalen	-59,9	-63,7	-64,6	-63,8	2.1
Fald i folketal i 2018	9,0	6,1	8,3	40,8	2.2
Skattesiden	-6,6	-14,3	-7,6	0,3	2.3
Tilskud/udligning (øvrige poster)	1,9	0,4	0,3	3,4	2.4
Serviceudgifter	-1,0	-4,2	-4,8	-36,6	2.5
Øvrig drift	18,6	26,2	28,8	37,9	2.6
Renter	-3,5	-1,7	-2,6	-3,1	2.7
Skattefinansieret anlæg	28,0	-6,4	3,0	-22,4	2.8
I alt	-13,4	-57,6	-39,2	-43,4	

(Minus angiver merindtægter/mindreudgift, plus angiver mindreindtægter/merudgifter)

2.1. Regeringsaftalen

Nedenstående tabel viser ændringerne som følge af regeringsaftalen. Det er her udelukkende medtaget de største poster fra aftalen, mens forhold af mere teknisk karakter (fx opdatering af datagrundlag, lov- og cirkulæreprogram, nyt pris- og lønskøn m.m.) er beskrevet under de respektive afsnit nedenfor.

Ændringerne vedrørende regeringsaftalen kan specificeres som følger:

Mio. kr.	2020	2021	2022	2023
Serviceramme - Løft til demografi mm	-28,6	-28,6	-28,6	-28,6
Afskaffelse af MEP program	-8,4	-16,8	-16,8	-16,8
Forøget balancetilskud (anlæg)	-25,6	-25,7	-25,7	-25,0
Forøget balancetilskud (finansieringsposter)	-9,2	-2,5	-2,5	-2,3
Regeringsaftale (brutto)	-71,9	-73,7	-73,6	-72,8
Forudsat forøget balancetilskud (allerede i budget 2019-22)	12,0	10,0	9,0	9,0
Regeringsaftale (netto)	-59,9	-63,7	-64,6	-63,8

(Minus angiver merindtægter/mindreudgift, plus angiver mindreindtægter/merudgifter)

Serviceramme – løft til demografi m.m.

Regeringsaftalen for 2020 indeholder et varigt løft på 1,7 mia. kr. som compensation til kommunerne for merudgifter til serviceområder der påvirkes af den demografiske udvikling. Beløbet svarer til 28,6 mio. kr. for Randers Kommune og indgår som generel finansiering i basisbudget 2020-23, da udgiftssiden – i form af kommunens demografimodeller – allerede er indregnet i budgettet.

Afskaffelse af MEP program

Regeringsaftalen for 2020 indebærer en afskaffelse af det tidligere moderniserings- og effektiviseringsprogram (MEP) der indebærer en årlig servicerammereduktion på 0,5 mia. kr. i 2020 og 2021. Denne reduktion annulleres, hvilket indebærer en merindtægt for Randers Kommune på ca.

8,4 mio. kr. i 2020 og 16,8 mio. kr. i 2021 og frem. Beløbet indgår som generel finansiering i basisbudget 2020-23.

Forøget balancetilskud (anlæg)

Regeringsaftalen indebærer et løft af anlægsrammen på 1,5 mia. kr. på landsplan svarende til godt 25 mio. kr. for Randers Kommune. Beløbet indgår som generel finansiering i basisbudget 2020-23.

Forøget balancetilskud (finansposter)

Regeringsaftalen indebærer et løft af finansposterne på 545 mio. kr. i 2020 svarende til 9,2 mio. kr. for Randers Kommune. Løftet vedrører primært øgede udgifter til grundkapitalindskud. I 2021 og frem er der et løft på 150 mio. kr. svarende til 2,5 mio. kr. for Randers Kommune. Beløbene indgår som generel finansiering i basisbudget 2020-23.

Som nævnt i afsnit 1.2 er der i basisbudgettet for 2020-23 forudsat et løft af balancetilskuddet vedr. finansposter på yderligere 5 mio. kr. i 2021 og frem – udover KL's skøn. Dette løft er medtaget i tabellen under afsnit 2.4 nedenfor.

Forøget balancetilskud indregnet i budget 2019-22

Allerede i budget 2019-22 blev der taget "forskid" på nogle af ovennævnte merindtægter, da KL's skøn blev vurderet som meget konservative. Der blev derfor forudsat en merindtægt på i alt 12 mio. kr. i 2020 faldende til 9 mio. kr. i 2022. I denne forudsætning var der netop henvist til forventning om øget balancetilskud vedr. anlæg og finansposter. Disse beløb skal altså fraregnes i det samlede regnestykke over konsekvenserne af regeringsaftalen.

Netto er der dermed en merindtægt fra regeringsaftalen på ca. 60 mio. kr. i 2020 stigende til ca. 64 mio. kr. i 2021 og frem. Disse merindtægter er hovedforklaringen på, at basisbudget 2020-23 overholder målsætningen om en kassebeholdning på 150 mio. kr. i 2023 (jf. beskrivelsen i hovednotatet om basisbudgettet).

Der er dog også poster, der går den modsatte vej, jf. b.l.a. nedenstående beskrivelse af konsekvenserne af faldet i folketallet i 2018.

2.2 Fald i folketal i 2018

Randers Kommune har i 2018 haft et fald i folketallet og det lavere niveau har haft afsmittende virkning på kommunens nye prognose for 2020-32.

I den gamle befolkningsprognose (som lå til grund for budget 2019-22) forventedes således et folketal i 2020 på 99.239 indbyggere. I den nye prognose forventes et folketal på 98.190 – altså 1.049 personer mindre. Der henvises til bilag 1 for en nærmere beskrivelse af den gamle og nye prognose.

Det lavere folketal har betydning for den kommunale udligning. Randers Kommune modtager således væsentligt mindre i udligningsbeløb – både fra det aldersbestemte og det socioøkonomiske udgiftsbehov (jf. nedenstående tabel).

I modsat retning trækker stigende enhedsbeløb i udligningen² samt kommunens egne demografimodeller, der samlet set betyder mindreudgifter i forhold til de beløb, der blev indregnet i budget 2019-22.

Faldet i folketallet i 2018 kunne delvist konstateres allerede medio 2018, og derfor blev der i budget 2019-22 indregnet en buffer på 23,3 mio. kr. årligt fra 2020 og frem. Nedenstående tabel viser det samlede regnestykke over konsekvenserne, når denne buffer indregnes:

Mio. kr.	2020	2021	2022	2023
Aldersbestemt udgiftsbehov (mindreindtægt)	38,5	45,6	53,3	35,6
Socioøkonomisk udgiftsbehov (mindreindtægt)	20,8	21,4	22,1	22,1
Stigende enhedsbeløb m.m. (merindtægt)	-14,5	-22,5	-27,1	-6,4
Indtægtssiden i alt	44,7	44,5	48,3	51,3
Udgiftssiden - demografi	-12,5	-15,1	-16,7	12,8
Ændringer indtægter og udgifter i alt	32,3	29,4	31,6	64,1
Afsat buffer i budget 2019-22	-23,3	-23,3	-23,3	-23,3
I alt (netto)	9,0	6,1	8,3	40,8

(Minus angiver merindtægter/mindreudgift, plus angiver mindreindtægter/merudgifter)

Tabellen viser en samlet nettomindreindtægt (før buffer) på 32,3 mio. kr. i 2020. Som nævnt var der på forhånd indregnet en mindreindtægt (buffer) i budget 2019-22 på 23,3 mio. kr. Den samlede nettomindreindtægt som følge af det lavere folketal (efter buffer) udgør dermed 9,0 mio. kr. i 2020. Den afsatte buffer var dermed ikke helt tilstrækkelig til at dække mindreindtægterne fra udligningen.

Nedenfor lidt nærmere om demografien på udgiftssiden:

Demografireguleringer i basisbudget 2020-23

I basisbudget 2020-23 er der (som sædvanlig) indregnet demografiregulering på følgende fire områder:

- Småbørnsområdet
- Skoleområdet
- Socialområdet
- Omsorgsområdet.

I forbindelse med budget 2019-22 blev det besluttet, at de beregnede demografibeløb fortsat skal indarbejdes i kommunens basisbudget, men at beløbene i første omgang placeres på en central konto og udmøntes herfra til de respektive fagområder i forbindelse med de politiske drøftelser om budgettet.

² Det aldersbestemte udgiftsbehov afhænger både af antal (i hver alderskategori) og af et givent enhedsbeløb. Enhedsbeløbet er ens for alle kommuner og beregnes med udgangspunkt i de samlede udgifter og det samlede folketal på landsplan. Det samlede folketal på landsplan er mindre end tidligere forventet, hvilket betyder højere enhedsbeløb.

Nedenstående tabel viser hvilke beløb det drejer sig om:

Mio. kr.	2020	2021	2022	2023
Småbørn	3,1	7,6	13,6	17,6
Social (inkl. efterregulering)	5,0	5,8	6,9	7,9
Omsorg (inkl. efterregulering)	8,8	26,7	51,9	76,7
I alt (på konto 6 til senere udmøntning)	17,0	40,0	72,5	102,2
Skoleområdet	-10,2	-12,6	-14,3	-14,4
Demografi i alt	6,8	27,4	58,2	87,8

(Minus angiver merindtægter/mindreudgift, plus angiver mindreindtægter/merudgifter)

På konto 6 står således 17 mio. kr. i 2020 stigende til 102,2 mio. kr. til senere udmøntning. I den udstrækning, at beløbene udmøntes til de berørte serviceområder, så foreslås det, at niveauløftet sker for ét år af gangen, så det resterende løft for årene 2021 og frem fastholdes centralt med henblik på udmøntning i de kommende års budgetlægninger.

På skoleområdet er der tale om en negativ demografiregulering – som følge af et faldende antal 6-16 årige – dette beløb er som tidligere indarbejdet i basisbudgettet på skoleområdets konti.

Sammenlagt betyder demografireguleringerne, at udgifterne stiger med 6,8 mio. kr. fra 2019 til 2020 og med 87,8 mio. kr. fra 2019 til 2023.

Der var allerede indregnet en demografiudvikling i budget 2019-22. Nedenstående tabel viser ændringerne i forhold til budget 2019-22:

Mio. kr.	2020	2021	2022	2023
Småbørn	-3,1	-5,6	-5,5	-1,5
Social (inkl. efterregulering)	2,7	1,5	0,7	1,7
Omsorg (inkl. efterregulering)	-6,4	-6,5	-6,7	18,1
Skoleområdet	-5,7	-4,5	-5,2	-5,4
Demografi i alt	-12,5	-15,1	-16,7	12,8

Tabellen viser samlet set mindreudgifter på 12,5 mio. kr. stigende til 16,7 mio. kr. i 2022. I 2023 er der merudgifter, da dette er et nyt overslagsår, hvor stigningen i forhold til 2022 derfor slår fuldt igennem.

Årsagen til mindreudgiften er (som nævnt) en generelt lavere vækst i folketallet end forventet. Dette beskrives nærmere i bilag 1 – herunder konsekvenserne for de forskellige demografiområder.

2.3 Skattesiden

Nedenstående tabel viser ændringerne på skattesiden. Først vises selve ændringen i Randers Kommune på indtægtssiden, dernæst den tilhørende ændring i tilskud/udligning (primært ændringer i balancetilskuddet) og til sidst nettoresultatet:

Mio. kr., løbende PL	Ændring Indtægt, Randers				Ændring i tilskud/udligning				NETTORESULTAT			
	2020	2021	2022	2023	2020	2021	2022	2023	2020	2021	2022	2023
Indkomstskat	1,5	-2,3	20,9	-100,2	-1,0	1,8	-18,6	102,7	0,5	-0,5	2,3	2,5
Afregning vedr. tidligere år	0,0	0,0	0,0	0,0	1,8	-9,9	-6,6	0,0	1,8	-9,9	-6,6	0,0
Dødsboskat	-3,3	-0,5	-0,5	-0,5	-0,7	0,5	-0,3	-0,1	-4,0	0,0	-0,8	-0,6
Selskabsskat	-13,2	-7,5	-9,7	-10,2	14,2	4,9	9,5	10,5	1,1	-2,6	-0,2	0,3
Grundskyld	-4,0	2,9	3,5	-14,4	2,8	-1,2	-2,6	13,8	-1,2	1,7	0,9	-0,6
Dækningsafgift	0,4	-0,1	-0,2	-2,3	-2,5	-1,7	-1,7	1,7	-2,1	-1,8	-1,9	-0,6
Det skrå skatteloft	-0,3	-0,3	-0,3	-0,2	0,1	0,1	0,1	0,0	-0,1	-0,2	-0,2	-0,2
Øvrige skatter (forskerskat)	0,0	0,0	0,0	0,0	-2,6	-1,0	-1,1	-0,5	-2,6	-1,0	-1,1	-0,5
Skatter i alt	-18,7	-7,8	13,7	-127,8	12,1	-6,5	-21,2	128,1	-6,6	-14,3	-7,6	0,3

(Minus angiver merindtægter/mindreudgift, plus angiver mindreindtægter/merudgifter)

De enkelte poster i ovenstående tabel beskrives nærmere nedenfor:

Indkomstskat

Indkomstskatten beregnes via KL's skatte og tilskudsmodel. KL forudsætter stort set uændrede skatteindtægter på landsplan i forhold til de forudsætninger, der blev indregnet i budget 2019-22. I 2022 forventes dog en mindreindtægt på 20,9 mio. kr. som stort bliver modsvaret af et øget balancetilskud på 18,6 mio. kr. således at det samlede nettotab i 2022 bliver 2,3 mio. kr.

Afregning vedrørende tidligere år

Denne post opgøres ved at se på gevinsten/tabet for de kommuner, der har selvbudgetteret 3 år tidligere. Antal selvbudgetterede kommuner i 2017-2019 var hhv. 16, 15 og 12. Tabet eller gevinsten fra disse kommuner indgår i det samlede balanceregnestykke og påvirker dermed alle landets kommuner (i enten positiv eller negativ retning).

Opgørelsen fra KL viser en forventet positiv efterregulering på 972 mio. kr., hvilket er 107 mio. kr. højere end tidligere forudsat. Balancetilskuddet til alle landets kommuner reduceres derfor med yderligere 107 mio. kr. – hvilket svarer til 1,8 mio. kr. for Randers Kommune.

I 2021 og 2022 bliver den beregnede efterregulering for selvbudgetteringskommuner væsentligt mindre end tidligere forudsat. I 2021 (som vedrører indkomståret 2018) forventedes tidligere en gevinst i efterreguleringen på 378 mio. kr. Nu forventes derimod et tab på 209 mio. kr. – altså en forskel på 587 mio. kr. Balancetilskuddet øges dermed med 587 mio. kr. hvilket svarer til en merindtægt for Randers Kommune på 9,9 mio. kr. i 2021. I 2022 er merindtægten på 6,6 mio. kr.

Dødsboskat

Randers Kommune forventes (jf. KL) at modtage indtægter fra dødsboskat på 5,3 mio. kr. i 2020. Der er tale om et ekstraordinært stort beløb som ikke kan forventes fremadrettet. Baseret på gennemsnittet af årene 2017-2019 er der fremover indregnet 2,5 mio. kr. i dødsboskat.

I budget 2019-22 var der indregnet en indtægt på 2 mio. kr. i 2020 og frem - altså er der tale om en merindtægt på 3,3 mio. kr. i 2020 og 0,5 mio. kr. i 2021 og frem. Medregnes ændringerne i balancetilskuddet er der en nettomerindtægt på 4,0 mio. kr. i 2020.

Selskabsskat

Selskabsskatten vedrørende indkomståret 2017 afregnes i 2020 og Randers Kommune har modtaget en endelige opgørelse heraf – nemlig 69,6 mio. kr. Dette beløb er 13,2 mio. kr. højere end BO 2020.

Også på landsplan har der været en stigning i selskabsskatterne (med 822 mio. kr. i 2020). Dette betyder, at balancetilskuddet til Randers reduceres med 13,9 mio. kr. Medtages udligningen bliver det samlede regnestykke i 2020 en mindreindtægt på 1,1 mio. kr.

Overslagsårene er budgetteret ud fra KL's vækstskøn. I 2021 forventes indtægten fra selskabsskat at falde. Faldet forventes ikke at ramme Randers Kommune så hårdt forholdsmæssigt, og derfor er der en beregnet nettomerindtægt på 2,6 mio. kr. i 2021. I 2022 er der en samlet nettomerindtægt på 0,2 mio. kr. mens der i 2023 er en nettomindreindtægt på 0,3 mio. kr.

Grundskyld og dækningsafgift

Som det fremgår ovenfor forventes merindtægt fra grundskyld i 2020 på 4,0 mio. kr. På landsplan forventes derimod et fald i indtægterne på 371 mio. kr. svarende til en forøgelse af balancetilskuddet for Randers Kommune med 6,3 mio. kr. Den største del af denne forskel bliver modregnet via udligningen, så det samlede regnestykke viser en merindtægt i 2020 på 1,2 mio. kr. I 2021 og 2022 er der en beregnet mindreindtægt på hhv. 1,7 mio. kr. og 0,9 mio. kr. mens der i 2023 er en merindtægt på 0,6 mio. kr.

For dækningsafgift forventes en mindreindtægt på 0,4 mio. kr. i 2020. Balancetilskuddet bliver imidlertid forøget med 2,5 mio. kr. – altså en samlet merindtægt i 2020 på 2,1 mio. kr. Der er ligeledes tale om en merindtægt i overslagsårene.

Øvrige skatter (forskerskat)

I Randers Kommune forventes fortsat indtægter fra forskudsskat på 1,0 mio. kr. På landsplan forventes dog mindreindtægter på 154 mio. kr. svarende til en forøgelse af balancetilskuddet på 2,6 mio. kr.

Skatter i alt

Samlet bidrager ændringerne på skatterne (og de tilhørende ændringer i balancetilskud og udligning) med merindtægter i 2020, 2021 og 2022 på hhv. 6,6 mio. kr., 14,3 mio. kr. og 7,6 mio. kr.

Merindtægten kan primært henføres til posten "afregning vedrørende tidligere år" – en post der som nævnt afregnes til alle kommuner – også selv om disse (som Randers) har valgt statsgaranti.

2.4 Tilskud/udligning

Ændringerne vedr. tilskud/udligning kan sammenfattes i nedenstående tabel:

Mio. kr., netto	2020	2021	2022	2023
Buffer til tab vedr. folketal (udviklingen i 2019)	0,0	4,0	4,0	4,0
Øget balancetilskud i overslagsår		-5,0	-5,0	-5,0
Ekstraordinært finansieringstilskud	-0,6			
Overgangsordning (opdatering af aldersbestemt udgiftsbehov)	-4,6	0,0	0,0	0,0
Modregning HMN Naturgas	6,5	0,0	0,0	0,0
Modregning vedr. parkeringsindtægter	1,0	1,0	1,0	1,0
Øvrige ændringer tilskud/udligning	-0,4	0,4	0,3	3,4
Tilskud/udligning i alt	1,9	0,4	0,3	3,4

(minus angiver merindtægt, plus angiver mindreindtægt)

Ny buffer vedr. befolkningsudviklingen i 2019.

Som beskrevet i afsnit 1 er der afsat en tabsbuffer på 4 mio. kr. årligt fra 2021 og frem, idet den faktiske befolkningsudvikling i 2019 indikerer, at den samlede vækst i 2019 bliver lavere end forventet i kommunens befolkningsprognose (se afsnit 1 for en nærmere beskrivelse).

Øget balancetilskud i overslagsårene (finansposter)

Som nævnt i afsnit 1.2 er der indarbejdet et øget balancetilskud – udover KL's skøn - vedr. finansposter på 5 mio. kr. i 2021 og frem, idet KL traditionelt budgetterer forholdsvis konservativt på denne post.

Ekstraordinært finansieringstilskud

Randers Kommune har modtaget 90,6 mio. kr. i ekstraordinært finansieringstilskud. Det er 0,6 mio. kr. mere end budgetteret. I overslagsårene er der ingen ændringer idet der (ligesom i budget 2019-22) forventes 90 mio. kr. i 2021 og 45 mio. kr. i 2022 og frem.

Overgangsordning – opdatering af aldersbestemt udgiftsbehov

I finansloven for 2019 blev der vedtaget en 2-årig kompensation til en lang række kommuner som følge af ændrede enhedsbeløb. Baggrunden for ændringen var en omlægning af kontoplanen mellem udgifter til ældre og udgifter til voksne med handicap.

Ændringen havde store byrdefordelingsmæssige konsekvenser og flyttede over 700 mio. kr. til 13 specifikke bykommuner (heraf næsten alene 400 mio. kr. til København). De resterende kommuner fik kompensation for det beregnede tab i 2019 og 2020.

For Randers Kommune udgør beløbet 4,6 mio. kr. i 2019 og 2020 (beløbet i 2019 blev medtaget ved budgetopfølgningen pr. 31/3 2019) og beløbet vedr. 2020 indarbejdes hermed i basisbudgettet.

Modregning vedr. HMN naturgas

Randers Kommune har ultimo maj 2019 modtaget et provenu på 32,7 mio. kr. vedrørende salg af HMN GasNet til energinet. 80% af dette beløb (26,2 mio. kr.) skal efter reglerne deponeres med det samme og det resterende beløb (6,5 mio. kr.) modregnes i bloktilskuddet.

Af det deponerede beløb frigives 1/10 hvert år (svarende til 2,6 mio. kr.) fra og med 2020. Disse frigivne beløb er medtaget i basisbudgettet under finansforskydninger.

Modregning vedr. parkeringsindtægter

Den 4. juni 2018 vedtog folketinget at nedsætte statstilskuddet til kommuner som følge af indtægter fra parkering med virkning fra 2020.

Med den nye modregningsordning indføres der modregning svarende til 70% af indtægterne fra parkering. Den konkrete metode for modregning kendes fortsat ikke i detaljen – det er herunder usikkert i hvilket omfang modregningen kan reduceres med udgifter til renter og afdrag på eksisterende parkeringsanlæg.

Der er i basisbudgettet indregnet en modregning på 4,5 mio. kr. årligt. Det er 1 mio. kr. mere end det beløb der er indregnet i budget 2019-22.

2.5 Serviceudgifter

Ændringerne vedr. serviceudgifter kan specificeres som følger:

Serviceudgifter, mio. kr.	Ændring udgift/indtægt, Randers				Ændring i tilskud/udligning				NETTORESULTAT			
	2020	2021	2022	2023	2020	2021	2022	2023	2020	2021	2022	2023
Yderligere effektiviserings-/besparelseskra- v i 2023	0,0	0,0	0,0	-20,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-20,0
Ændret pris- og lønfremskrivning	-15,1	-18,8	-17,4	92,4	12,7	13,6	13,9	-101,8	-2,4	-5,2	-3,4	-9,4
Omlægning af værdighedsmilliard til bloktilskud	18,6	19,0	19,4	19,9	-18,6	-19,0	-19,4	-19,9	0,0	0,0	0,0	0,0
Pulje vedr. ensomhed	1,8	1,8	1,8	1,9	-1,8	-1,8	-1,8	-1,9	0,0	0,0	0,0	0,0
LC program (inkl. øvrige reguleringer)	10,8	14,0	16,3	16,3	-10,2	-13,4	-15,4	-15,4	0,6	0,6	0,9	0,9
Tillægsbevillinger	0,8	0,4	-1,0	-13,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,8	0,4	-1,0	-13,4
Skadedyrsbekæmpelse	1,4	1,5	1,8	1,8	0,0	0,0	0,0	0,0	1,4	1,5	1,8	1,8
Valg (Folketinget)				2,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,6
Øvrige ændringer vedr. service	1,2	0,8	1,0	3,7	-2,6	-2,3	-4,0	-2,7	-1,4	-1,4	-3,0	1,0
Serviceudgifter i alt	19,4	18,7	22,0	105,1	-20,4	-22,9	-26,8	-141,7	-1,0	-4,2	-4,8	-36,6

(minus angiver merindtægt, plus angiver mindreindtægt)

Yderligere effektiviserings-/besparelseskra- v i 2023.

I budget 2019-22 blev der vedtaget et årligt effektiviserings-/besparelseskra-
v på 20 mio. kr. årligt -
svarende til ca. 0,5% af kommunens serviceudgifter. I basisbudget 2020-23 er det forudsat, at
effektiviseringskravet fortsætter i 2023 – altså med yderligere 20 mio. kr.

Direktionen har udarbejdet forslag til udmøntning af de i budgettet forudsatte effektiviserings-
/besparelseskra-
v. Katalog med disse forslag er vedlagt budgetmaterialet og vil blive gennemgået på
byrådets budgetseminar den 9. oktober 2019.

Ændringer vedr. pris- og lønfremskrivinger

KL har fremsendt nye skøn for pris- og lønudviklingen (pr. september 2019) og disse skøn er indarbejdet i basisbudgettet. Nedenstående tabel viser ændringer i skønnet i forhold til de skøn, der lå til grund for budget 2019-22:

	2018-19		2019-20		2020-21		2021-22	
Pct.	Gl skøn	Nyt skøn	Gl skøn	Nyt skøn	Gl skøn	Nyt skøn	Gl skøn	Nyt skøn
Løn	1,96	1,85	3,23	2,85	2,70	2,80	2,70	2,80
Pris	2,01	1,45	2,01	1,90	2,01	1,90	2,01	1,90
PL i alt	2,0	1,7	2,8	2,6	2,5	2,5	2,5	2,5

Med hensyn til lønfremskrivningen viser tabellen et fald i lønsskønnet på 0,11 pct. point fra 2018-19 og 0,38 pct. point fra 2019-20. Det lavere lønsskøn skyldes primært en lavere forventet vækst i den private lønudvikling i 2018 og 2019. Dette smitter af på den kommunale lønudvikling via den såkaldte reguleringsordning (der skal sikre nogenlunde parallel lønudvikling mellem den private og kommunale lønudvikling). Omvendt forventes fremadrettet en lidt højere vækst i den private lønudvikling, hvilket er en forklaring på at lønsskønnet fra 2020 og frem hæves fra 2,7% til 2,8%.

De nye prisskøn er generelt lavere end tidligere, hvilket primært skyldes posterne "øvrige tjenesteydelser" samt "brændsel".

Nedenstående tabel viser konsekvenserne for Randers Kommune sammenholdt med de tilhørende ændringer i balancetilskuddet:

Mio. kr.	2019-20	2020-21	2021-22	2022-23
Ændret løn	-14,9	-12,2	-9,3	82,9
Ændret pris	-5,2	-6,6	-8,1	9,5
Ændret PL i alt	-20,1	-18,8	-17,4	92,4
Ændret balancetilskud	12,7	13,6	13,9	-101,8
Forventet midtvejsregulering (reserve)	5,0			
Nettoresultat	-2,4	-5,2	-3,4	-9,4

(minus angiver merindtægt, plus angiver mindreindtægt)

Tabellen viser, at Randers Kommune i 2020 har mindreudgifter på 20,1 mio. kr. som følge af de ændrede pris- og lønsskøn (og her er det primært lønsskønnet, der bidrager til mindreudgiften med 14,9 mio. kr.). Balancetilskuddet til Randers Kommune bliver imidlertid kun reduceret med 12,7 mio. kr. – altså er der i udgangspunktet en samlet nettomindreudgift på 7,4 mio. kr. i 2020. Der er dog i 2020 i basisbudgettet indregnet et reservebeløb på 5 mio. kr. til forventet midtvejsregulering³. Samlet bliver resultatet en nettomindreudgift i 2020 på 2,4 mio. kr. Der forventes ligeledes mindreudgifter i overslagsårene, jf. ovenstående tabel.

³ Ændringen i balancetilskuddet beregnes på baggrund af regeringens økonomiske redegørelse fra maj, hvor pris- og lønsskønnet var 2,7% fra 2019-20. Det aktuelle skøn for 2019-20 viser 2,6% (jf. den økonomiske redegørelse i august) og det er også dette skøn KL anvender. Derfor vil alle kommuner i udgangspunktet have et overskud på PL-ændringen – et overskud der dog kan forventes modregnet via en midtvejsregulering i økonomiaftalen for 2021, hvorfor der i basisbudgettet er afsat en reserve hertil.

I 2018-19 falder det samlede PL skøn fra 2,0% til 1,7%. Dette burde i udgangspunktet medføre en stor negativ midtvejsregulering i 4. kvartal 2019. Ifølge regeringsaftalen slipper kommunerne dog for en sådan regulering.

Lov – og cirkulæreprogram (LC program)

Randers Kommune modtager en kompensation på 10,2 mio. kr. fra LC programmet i 2020.

Merudgifterne forventes at beløbe sig til 10,8 mio. kr. og dette beløb er indtil videre placeret på en central konto til senere udmøntning.

Mankoen på 0,6 mio. kr. vedrører en tilbagebetaling som følge af, at kommunerne samlet set hævede de kommunale skatter med 69,3 mio. kr. i 2019. Der har været individuelle sanktioner for i alt 5 kommuner og den kollektive andel udgør 34,7 mio. kr. - svarende til 0,6 mio. kr. for Randers Kommune i 2020.

Tillægsbevillinger.

Tillægsbevillingerne på service siden budgetvedtagelsen for 2019-22 kan specificeres som følger (omplaceringer mellem bevillingsområder er ikke medtaget):

Mio. kr.	2020	2021	2022	2023
Ny struktur i tandplejen (driftsbesparselser), BY 17/6 19	-0,1	-0,1	-0,4	-10,2
Ressourcer til adm. af vandløb, BY 12/11 18	0,5			
Medarbejder på ESDH området i 2019-21, BY 10-12 18	0,5	0,5		
Randers Stadsarkiv , BY 10-12 18	0,7	0,7	0,2	
Driftsafdelingen (maskininvesteringer), BY 14-01 19	-0,8	-0,8	-0,8	-2,5
Øvrige ændringer	0,0	0,2	0,1	-1,0
I alt	0,8	0,5	-0,9	-13,7

- **Ny struktur i tandplejen** – den nye struktur kræver en investering på knap 11 mio. kr. som er indarbejdet under anlæg i årene 2020-22 (se tidligere oversigt over anlægsprojekter). Beløbet finansieres via en besparelse på driften på 0,1 mio. kr. i 2020 og 2021, 0,4 mio. kr. i 2022 og 1 mio. kr. i 2023 til 2032. Besparelsen på driften efter 2023 er indregnet allerede i 2023 således, at omlægningen ikke påvirker det økonomiske råderum i budget 2020-23.
- **Ressourcer til administration af vandløb** - I årene 2019 og 2020 overføres 0,5 mio. kr. fra naturanlægskontoen til aflønning af medarbejder inden for vandløbsområdet.
- **Medarbejder på ESDH området i 2019-21** – der er afsat 0,5 mio. kr. i årene 2019-21 finansieret af opsparing på it-området.
- **Randers Stadsarkiv** – Området fik en bevilling på i alt 2 mio. kr., fordelt med 0,5 mio. kr. i 2019, 0,7 mio. kr. i 2020-21 og 0,2 mio. kr. i 2022 til videreførelse af opnormering af Randers Stadsarkiv. Opnormeringen er finansieret af DUT-midler, som kommunen er blevet tildelt i tilknytning til databeskyttelsesforordningen (LC-puljen under Økonomiudvalget er reduceret med et tilsvarende beløb i 2019).
- **Driftsafdelingen** – Et investeringsbehov i Driftsafdelingen på 5,65 mio. kr. i 2019 er besluttet finansieret ved at nedskrive budgettet i 2019-2025 med 0,8 mio. kr. årligt. Nedskrivningen af

budgettet i 2024 og 2025 er medtaget allerede i 2023 således at det økonomiske råderum i budget 2020-2023 ikke påvirkes.

Skadedyrsbekæmpelse

I budget 2019-22 er der indarbejdet et nettoindtægtsbudget til skadedyrsbekæmpelse på 1,9 mio. kr. Dette indtægtsbudget kan ikke realiseres fremover – primært som følge af at driftsafdelingen ikke (modsat en ekstern leverandør) har mulighed for at opkræve moms (af lønudgifter) hos brugerne.

Indtægtsbudgettet er derfor reduceret svarende til en mindreindtægt på 1,4 mio. kr. i 2020 og 2021 og 1,8 mio. kr. i 2022 og frem.

Med de foreliggende budgettal forventes mellemregningen med området at "gå i nul" i slutningen af budgetperioden.

Valg (Folketinget)

I 2023 er der indarbejdet udgifter til valg til folkettinget på 2,6 mio. kr.

2.6 Øvrig drift

Ændringerne vedr. øvrig drift kan specificeres som følger:

Mio. kr., netto	Ændring udgift/indtægt, Randers				Ændring i tilskud/udligning				NETTORESULTAT			
Overskrift	2020	2021	2022	2023	2020	2021	2022	2023	2020	2021	2022	2023
Aktivitetsbestemt medfinansiering	-1,9	-1,2	-0,1	11,6	1,9	1,2	0,1	-11,6	0,0	0,0	0,0	0,0
Refusion særligt dyre enkeltsager	-1,6	-1,6	-1,6	-1,9	1,6	1,6	1,6	2,5	0,0	0,0	0,0	0,6
Indkomstoverførsler	5,2	23,3	41,2	81,8	13,4	2,8	-12,5	-44,7	18,6	26,2	28,6	37,1
Forsikrede ledige/beskæftigelsestilskud	-1,3	-1,4	-1,4	1,7	1,3	1,5	1,6	-1,5	0,0	0,1	0,2	0,2
Øvrig drift i alt	0,3	19,2	38,0	93,3	18,2	7,1	-9,2	-55,4	18,6	26,2	28,8	37,9

(minus angiver merindtægt, plus angiver mindreindtægt)

Med hensyn til aktivitetsbestemt medfinansiering, refusion for særligt dyre enkelttagere og forsikrede ledige er nettoresultatet (stort set) 0. Ændringerne på udgiftssiden svarer altså til ændringer i balancetilskud/beskæftigelsestilskud. Disse tre poster er beskrevet nærmere i afsnit 1, hvorfor fokus nedenfor er på beskrivelse af indkomstoverførsler.

Indkomstoverførsler

På indkomstoverførsler ser resultatet ud som følger:

Mio. kr. løbende priser	2020	2021	2022	2023
Budget 2019-22	1.503,7	1.545,8	1.584,8	1.584,8
Basisbudget 2020-23	1.508,8	1.569,1	1.625,9	1.666,6
Ændring ift. BO 20-23	5,2	23,3	41,2	81,8
Ændret balancetilskud	13,4	2,8	-12,5	-44,7
Samlet resultat	18,6	26,2	28,6	37,1

(minus angiver merindtægt, plus angiver mindreindtægt)

Tabellen viser, at Randers i 2020 forventer merudgifter på indkomstoverførsler på 5,2 mio. kr. (i forhold til de udgifter der allerede var indregnet i 2020 i budget 2019-22). På landsplan forventes imidlertid faldende udgifter på 797 mio. kr. svarende til, at balancetilskuddet til Randers Kommune reduceres med 13,4 mio. kr. Dette giver en samlet ubalance på 18,6 mio. kr. i 2020 og som det fremgår af tabellen ovenfor stiger ubalancen mellem årene.

Blandt de poster der bidrager til ubalancen kan nævnes: førtidspension, driftsudgifter til aktivering og sygedagpenge. Der er også poster, der bidrager til at reducere ubalancen, nemlig fx kontanthjælp og boligstøtte.

Som nævnt i afsnit 1 er en af forklaringerne på ubalancen, at Randers Kommune har en forholdsvis høj andel af udgifterne på indkomstoverførsler, mens kommunen kun bliver kompenseret i forhold til andel af folketallet. Således kan nævnes, at fx førtidspension udgør kommunens udgifter 2,13% af udgifterne på landsplan, mens kommunens andel af folketallet kun udgør 1,69%. Dette betyder at Randers Kommune i udgangspunktet vil opleve en underkompensation på godt 5 mio. kr. årligt på førtidspension selv om udgiftsudviklingen på området følger udviklingen på landsplan.

En anden årsag til ubalancen skyldes, at der i budget 2019-22 blev forudsat en faldende udgiftsandel for Randers – fra 2,02% i 2020 til 2,0% i 2022. Ifølge de nye tal forventes nu en andel på 2,04%⁴ i 2020 og denne andel forventes kun at falde til 2,03% i 2023. Der er altså stadig tale om et fald – om end ikke helt så stort som tidligere forventet. Der henvises til afsnit 1 for en nærmere beskrivelse af den forventede udvikling i udgiftsandelen.

2.7 Renter

Nedenstående tabel viser nettorenteudgifterne i basisbudget 2020-23 sammenholdt med det forventede beløb i budget 2019-22.

Mio. kr. løbende priser	2020	2021	2022	2023
Budget 2019-22	18,2	16,1	16,1	16,1
Basisbudget 2020-23	14,8	14,4	13,5	13,0
Forskel	-3,5	-1,7	-2,6	-3,1

(minus angiver merindtægt, plus angiver mindreindtægt)

⁴ En andel på 2,04% i stedet for 2,02% svarer til ca. 15 mio. kr. Hvis Randers Kommune fortsat forventede en andel på 2,02% i 2022 (som forudsat i budget 2019-22) ville udgifterne altså være 15 mio. kr. lavere.

I 2020 forventes mindredgifter på rentekontoen på 3,5 mio. kr. som følge af det fortsat lave renteniveau. Også de følgende år er der tale om en mindredgift.

Renteudgifterne på lånesiden er budgetteret ud fra de gældende rentesatser på de fastforrentede lån og med en variabel rentesats på 0,5% i 2020 og 1,0% i 2021 og frem.

Med hensyn til renteindtægten vedr. den likvide beholdning er der forudsat en rente på 1,0% i hele perioden.

2.8 Skattefinansieret anlæg

I budget 2019-22 blev der forventet nettoanlægsudgifter for 161,1 mio. kr. i 2020. Basisbudget 2020-23 viser anlægsudgifter på 184,1 mio. kr. i 2020.

Nedenstående tabel indeholder en oversigt over de største ændringer der er foretaget på anlægssiden efter vedtagelsen af budget 2019-22:

Mio. kr., 2020 PL	2020	2021	2022	2023
Anlægsbuffer	40,0			
Brandsikring af bygninger (reservebeløb)	5,0	5,0	5,0	5,0
Energibesparende foranstaltninger (for højt budget i 21-23)		-15,0	-15,0	-15,0
Havnevej, jf. budgetaftale 2019-22				15,0
Udbyhøjfærge – dokning 2023			0,6	1,0
Tillægsbevillinger				
Opsparing Klimabro (flyttes til finanspost jf. budgetopfølgningen pr 31/5)	-10,3			
Bortfald af trækspil, Kabelfærge (BY 25/3 19)	-1,5			
Ressourcer til vandløb (BY 12/11 19)	-0,5			
Færdiggørelse af idrætsprojekter og udvikling af idrætsanlæg (BY 14/1 19)			9,8	
Ny struktur i tandplejen (BY 17/6 19)	3,0	4,6	3,3	
Psykatriens Hus (fremrykning fra 2020 til 2019) BY 17/6 19	-5,1			
Skovlyst (BY 17/6 19)	-1,7			
Ændringer i forhold til budgetkladden				
Dronningborghallen – yderligere beløb afsættes ikke automatisk i 2023				-10,6
Etablering af daginstitution – yderligere beløb afsættes ikke automatisk i 2023				-21,2
Øvrige ændringer (herunder PL)	-0,8	-1,0	-0,9	3,4
I alt	28,0	-6,4	3,0	--22,4

Nedenfor nogle få kommentarer til nogle af punkterne i ovennævnte tabel (for tillægsbevillinger henvises til de respektive sager for en nærmere beskrivelse):

Anlægsbuffer – som tidligere nævnt, er der indregnet en anlægsbuffer på 40,0 mio. kr. i 2020 (den indregnes kun 1-årigt og derfor var der ikke på forhånd indregnet en buffer i BO 2020 (fra budget 2019-22). Modposten til anlægsbufferen er budgetteret under finansforskydninger (se afsnit 1.7)

Brandsikring af bygninger (reservebeløb) - der er indregnet et reservebeløb på 5 mio. kr. pr. år i 2020 og frem til gennemførelse af de obligatoriske brandsikkerhedsmæssige arbejder som en gennemgang af kommunens bygninger forventes at give anledning til.

Energibesparende foranstaltninger - Ved 2. budgetopfølgning i 2016 blev det besluttet at overføre et opsparet beløb på 44,4 mio. kr. til årene 2017-2020 (fordelt med 10,3 mio. kr. i hvert af årene 2017-2019 og 13,5 mio. kr. i 2020. Ved en fejl blev det forhøjede budget i 2020 "rullet" videre i det sidste overslagsår i de efterfølgende budgetter. Budgetbeløbet fra 2021 og frem skal derfor reduceres med dette beløb, der prisfremskrevet udgør godt 15 mio. kr. i årene 2021-23. Lånoptagelsen reduceres tilsvarende og dermed har ændringen ingen effekt på bundlinjen.

Ny Havnevej - Der er indregnet 15,0 mio. kr. vedr. Ny Havnevej i 2023, jf. beslutning i budgetaftalen for 2019, hvoraf det fremgår, at de 31 mio. kr. der resterer af kommunens finansiering, skal reserveres i årene 2023 og 2024. Det resterende beløb forudsattes indregnet i 2024.

Ændringer i forhold til budgetkladden – budgetkladden for 2023 dannes ved i udgangspunktet at overføre beløbene fra 2022. Der skal således korrigeres for de beløb, der er anført som engangsbeløb i 2022 – nemlig Dronningborghallen med 10,6 mio. kr. og Ny Daginstitution til 21,2 mio. kr. Disse beløb skal ikke også fremgå i 2023 og derfor korrigeres herfor.

3 Oversigt over forudsætninger ved basisbudgettet for 2020-23

I de forrige afsnit er der nævnt en række forudsætninger i forbindelse med basisbudget 2020-23. Disse forudsætninger er samlet i nedenstående afsnit suppleret med øvrige forudsætninger. I det omfang forudsætningerne allerede er beskrevet i forrige afsnit nævnes de i forkortet form nedenfor.

Skat og tilskud/udligning.

- Der forudsættes valg af statsgaranteret udskrivningsgrundlag i 2020 og (som tidligere) er der budgetteret med en forventet statsgaranti for 2021 og frem
- Der forudsættes uændrede skatteprocenter/promiller i forhold til budget 2019-22.
- Ekstraordinært finansieringstilskud – der forudsættes et tilskud på 90 mio. kr. i 2020 og 2021 og 45 mio. kr. fra 2022 og frem (svarende til forudsætningerne i budget 2019-22).
- Regeringsaftalen for 2020 indebærer en afskaffelse af det tidligere moderniserings- og effektiviseringsprogram (MEP) der indebar en årlig servicerammereduktion på 0,5 mia. kr. i 2020 og 2021. Denne reduktion annulleres hvilket indebærer en merindtægt for Randers Kommune på ca. 8,4 mio. kr. i 2020 og 16,8 mio. kr. i 2021 og frem. Beløbet indgår som generel finansiering i basisbudget 2020-23.
- Yderligere løft af servicerammen (demografi m.m.). Regeringsaftalen for 2020 indeholder et varigt løft på 1,7 mia. kr. som compensation til kommunerne for demografisk udvikling. Beløbet svarer til 28,6 mio. kr. for Randers Kommune og indgår som generel finansiering i basisbudget 2020-23.
- Regeringsaftalen indebærer et løft af anlægsrammen på 1,5 mia. kr. svarende til godt 25 mio. kr. for Randers. Beløbet indgår som generel finansiering i basisbudget 2020-23.
- Regeringsaftalen indebærer et løft af finansposterne på 545 mio. kr. i 2020 svarende til 9,2 mio. kr. for Randers Kommune. Løftet vedrører primært øgede udgifter til grundkapitalindskud. I 2021 og frem er der et løft på 150 mio. kr. svarende til 2,5 mio. kr. for kommunen. Beløbet indgår som generel finansiering i basisbudget 2020-23.
- Selskabsskat – der budgetteres med KL's vækstprocenter for overslagsårene.
- Ved beregning af tilskuds- og udligningsbeløb er kommunens egen befolkningsprognose anvendt for 2021 og frem (i 2020 anvendes det statsgaranterede folketal). Kommunens egen prognose ligger tæt på Danmarks Statistik.
- Buffer vedrørende befolkningsudviklingen i 2019. De seneste oplysninger om folketallet tyder på, at kommunen ikke opnår den forudsatte vækst på 281 personer i 2019. Dette vil betyde et indtægtstab via udligningen. I modsat retning trækker, at demografien på udgiftssiden – alt andet lige – må forventes at blive mindre. Erfaringen viser dog, at kommunen samlet set vil opleve et tab ved faldende folketal. Som følge heraf er der indregnet en "tabsbuffer" (netto) på 4 mio. kr. årligt i 2021 og frem.
- Øget balancetilskud i overslagsårene (finansposter) - Der er indarbejdet et øget balancetilskud – udover KL's skøn - vedr. finansposter på 5 mio. kr. i 2021 og frem, idet KL traditionelt budgetterer forholdsvis konservativt på denne post.
- Modregning vedr. parkeringsindtægter – i budget 2019-22 var der indregnet en årlig modregning på 3,5 mio. kr. Som følge af usikkerhed om modregningsreglerne er dette beløb forhøjet til 4,5 mio. kr. årligt.

- HMN Naturgas – Randers Kommune har ultimo maj 2019 modtaget en udlodning fra HMN naturgas på 32,7 mio. kr. hvoraf 80% (altså 26,2 mio. kr.) skulle deponeres med det samme. Det resterende beløb på 6,5 mio. kr. bliver modregnet i kommunens bloktilskud i 2020 og er derfor budgetlagt i basisbudgettet. Det deponerede beløb frigives med 1/10 årligt fra og med 2020. De frigivne beløb er budgetteret under finansforskydninger.
- Omlægning af værdighedsmilliard til bloktilskud – Randers Kommune modtager 18,6 mio. kr. via bloktilskuddet. Udgiftssiden er tilpasset så det svarer til det modtagne beløb via bloktilskuddet.

Serviceudgifter

- Der er i lighed med tidligere år indarbejdet en ikke-finansieret buffer på 40 mio. kr. i 2020 og frem med henblik på at undgå eventuelle sanktioner ved overskridelse af servicerammen på landsplan og sikre kommunens andel af den samlede serviceramme fremadrettet. Modposten er indregnet under finansforskydninger.
- Demografi – der er i basisbudgettet indarbejdet demografibeløb med udgangspunkt i de reviderede modeller der blev besluttet i budget 2019-22. Der er tale om et reguleringsbehov på 6,8 mio. kr. i 2020 stigende til 87,8 mio. kr. i 2023. De positive reguleringer (17,0 mio. kr. i 2020 stigende til 102,2 mio. kr. i 2023) er indtil videre placeret på konto 6 – til udmøntning i forbindelse med de politiske drøftelser om budgettet.
- KL's seneste pris og lønskøn (pr. sep. 2019) er benyttet ved fremskrivningen. Der er indregnet et reservebeløb på 5 mio. kr. i 2020 til en forventet midtvejsregulering.
- I budget 2017-20 blev det besluttet, at indarbejde "ingen prisfremskrivning" på varekøb og tjenesteydelser i 2017-20. Udmøntningen foretages år for år og puljen på 9,3 mio. kr. vedrørende 2020 er nu udmøntet varigt i basisbudget 2020, dvs. fordelt på alle områder. Ved beregningen er der taget hensyn til kontraktlige forpligtelser m.m. – bl.a. er der indregnet en korrektion på 1,4 mio. kr. vedrørende budgettet til Midttrafik (idet Midttrafik anvender et omkostningsindeks, der afviger fra KL's satser). Det forudsættes, at der fra og med 2021 igen foretages prisfremskrivning.
- Skadedyrsbekæmpelse – de tidligere budgetterede nettoindtægter er reduceret med 1,4 mio. kr. i 2020 og 2021 og 1,8 mio. kr. i 2022 og frem.
- Valg – der er indarbejdet udgifter til valg til Folketinget i 2023 på 2,6 mio. kr.
- Det forudsættes, at lovændringer (lov- og cirkulæreprogrammet 2020-2023) som udgangspunkt går i balance (ændringer på udgiftssiden = ændringer på indtægtssiden). Der er således udelukkende en afvigelse vedrørende tilbagebetaling som følge af samlet skattestigning i 2019 (beløbet udgør 0,6 mio. kr. i 2020-21 og 0,9 mio. kr. i 2022/23). Den samlede LC pulje er indtil videre placeret centralt under økonomiudvalget og vil blive udmøntet når konsekvenserne af lovændringerne er gennemregnet.
- Tillægsbevillinger givet siden budgetvedtagelsen for 2019-22 er indarbejdet. I det omfang disse har konsekvenser udover overslagsårene indregnes effekten fuldt ud i 2023, således at det ikke påvirker det politiske råderum (fx Ny struktur i tandplejen, hvor driftsbesparelserne i perioden 2024 til 2032 er indregnet i 2023).

Øvrig drift

- Indkomstoverførsler er som sædvanlig budgetlagt fra bunden under hensyntagen til regnskabserfaringer samt KL's vækstforudsætninger. Som udgangspunkt følges KL's

vækstforudsætninger i overslagsårene – dog er udgifterne til førtidspension forøget med 1,8 mio. i 2021 og reduceret med 7,9 mio. kr. i 2022 og 8,2 mio. kr. 2023.

- Forsikrede ledige – som i budget 2019-22 er der forudsat et overskud på 33,5 mio. kr. i 2020 og 2021. I 2022 og frem er der ikke længere indregnet overskud.
- Aktivitetsbestemt medfinansiering – der er budgetlagt svarende til ændringerne i balancetilskuddet for Randers Kommune på dette område.
- Refusion for særligt dyre enkeltsager – der er budgetlagt svarende til ændringerne i balancetilskuddet for Randers Kommune på dette område.

Skattefinansieret anlæg

- Der er indregnet en ikke-finansieret anlægsbuffer på 40 mio. kr. i 2020.
- Brandteknisk gennemgang (reservebeløb) – der er indregnet et reservebeløb på 5 mio. kr. pr. år i 2020 og frem til gennemførelse af de obligatoriske brandsikkerhedsmæssige arbejder som en gennemgang af kommunens bygninger forventes at give anledning til.
- Der er indregnet 15 mio. kr. vedr. Ny Havnevej i 2023, jf. beslutning i budgetaftalen for 2019, hvoraf det fremgår, at de 31 mio. kr. som rester af kommunens finansiering, skal reserveres i årene 2023 og 2024. De resterende 16 mio. kr. forudsættes i 2024 i næste års budgetlægning.
- Budgettet til energibesparende foranstaltninger er reduceret med godt 15 mio. kr. i årene 2021-23 og lånesiden er reduceret tilsvarende (dvs. ingen effekt på bundlinjen).
- Der er indregnet tillægsbevillinger givet siden budgetvedtagelsen for 2019-22.

Lån, rente og afdrag

- Der er indregnet maksimal lånoptagelse ud fra ordinær låneadgang.
- Der er indregnet en forventet lånedispensation på 17 mio. kr. i 2020 og frem – baseret på historiske erfaringer og jf. forudsætningerne i budget 2019-2022.
- Det er forudsat at lånoptagelse vedrørende havnen på 16,4 mio. kr. øremærkes til Byen til Vandet, Klimabroen (jf. budgetaftalen for 2019).
- Der er forudsat en rente vedr. variabelt forrentede lån på 0,5% i 2020 og 1,0% i 2021 og frem.
- På den likvide beholdning forudsættes en rentesats på 1,0% i alle år.

Finansforskydninger

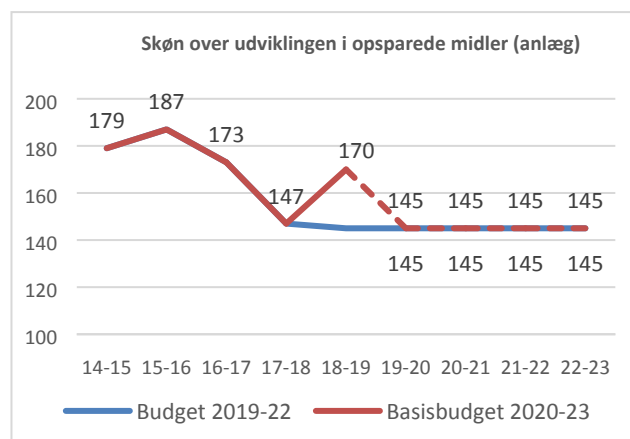
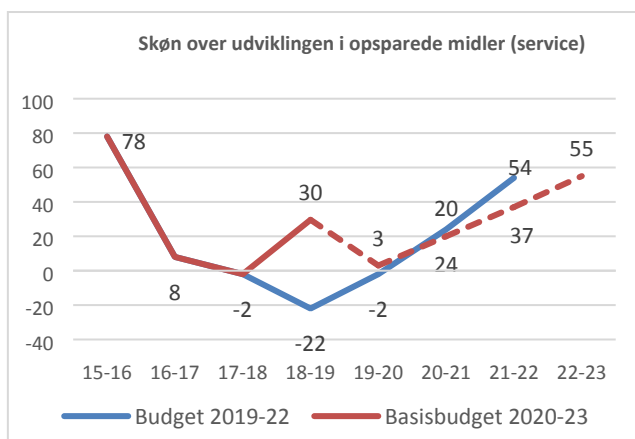
- Der er indregnet en modpost til servicebufferen på 40 mio. kr. i 2020 og frem samt en modpost på 40 mio. kr. til anlægsbufferen i 2020.
- Der er budgetlagt med en årlig frigivelse af deponerede beløb vedr. HMN Naturgas på 4,5 mio. kr. (1,9 mio. kr. fra tidligere og nye 2,6 mio. kr.)
- Herudover er der budgetlagt med frigivelse af deponerede beløb vedrørende lejemål samt opførelse af Hal 4 ved Randes Arena på 3,2 mio. kr. i 2020 og frem.
- Infrastrukturpuljen – Der er (jf. budgetaftalen for 2019) afsat opsparing på 9 mio. kr. i 2020 stigende til 15 mio. kr. i 2023. I 2020 kommer yderligere 10,3 mio. kr. (fra skattefinansieret område) og 16,4 mio. kr. vedr. lån, Randers Havn. Opsparingen forventes først forbrugt udenfor budgetperioden. De afsatte beløb er dog budgetteknisk forudsat forbrugt de år de er afsat, så de ikke påvirker opgørelsen af det økonomiske råderum i budgetperioden 2020-2023.
- Hal 4 (reservation) – Som et foreløbigt reservebeløb er der afsat 15 mio. kr. i 2020 til dækning af eventuelle kommunale merudgifter vedr. Hal 4 (deponering samt rente- og afdragsfrit lån).

- Indefrosset ejendomsskat på 7,0 mio. kr. vedr. 2018 – Randers Kommune har et beløb til gode, som modtages i 2021 når staten overtager området.

Kassebeholdning

Ved opgørelsen af den fremadrettede kassebeholdning er der gjort følgende forudsætninger:

- På baggrund af de aktuelle skøn over den faktiske udvikling og forventningerne til resten af året er der forudsat en gennemsnitlig kassebeholdning i 2019 på 255 mio. kr.
- På baggrund af de seneste oplysninger i budgetopfølgningen pr. 31/5 2019 forudsættes en kassetilvækst på 30 mio. kr. i 2019.
- Den nye ferielov – det forudsættes, at den nye ferielov kan håndteres på en måde så kommunens likviditet kun påvirkes i begrænset omfang.
- Med hensyn til udviklingen i opsparede midler på hhv. drift og anlæg forudsættes, at den samlede opsparing på drift og anlæg udgør 200 mio. kr. ved slutningen af budgetperioden – svarende til forudsætningen ved budget 2019-22. Grafisk kan forudsætningerne vedr. opsparingen på hhv. drift og anlæg illustreres som følger:

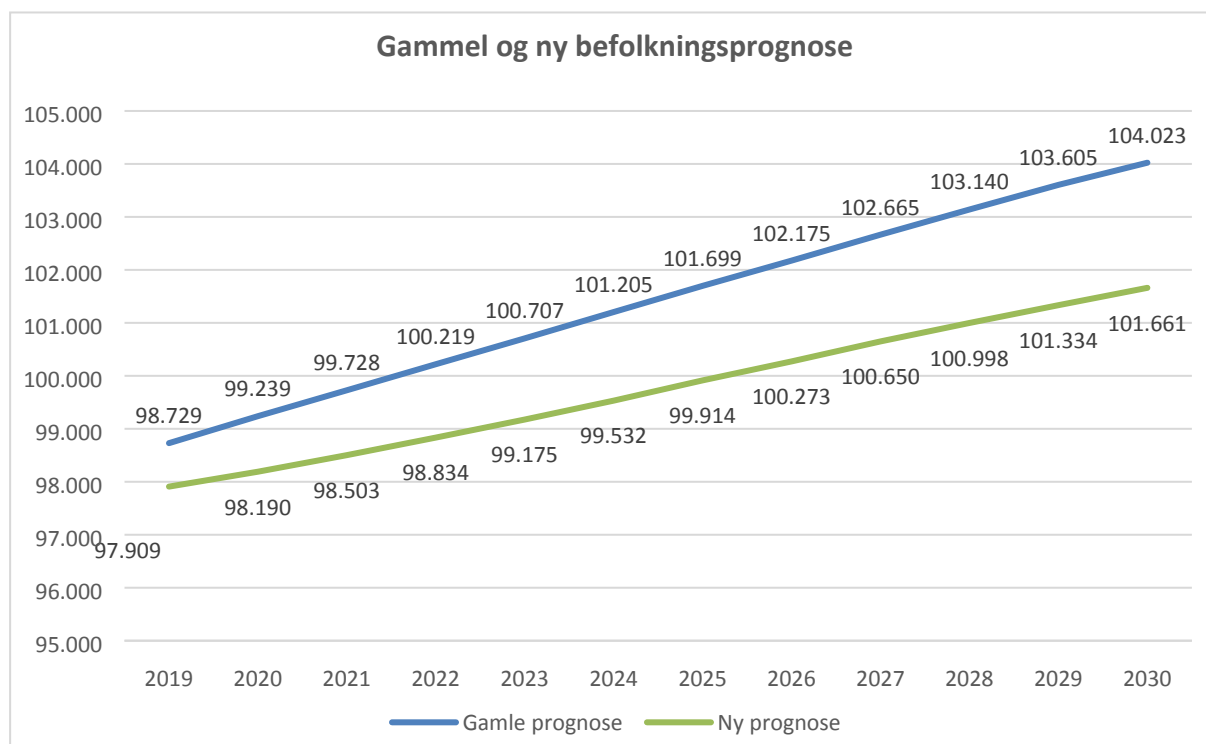
Service – Tallene i budgetopfølgningen pr. 31/5 2019 viser en forventet overførsel på godt 3 mio. kr. fra 2019 til 2020. Herefter forventes at overførslerne stiger jævnt op til 55 mio. kr. i 2023 – svarende til det forudsatte slutniveau i budget 2019-22.

Anlæg – Der blev i regnskabet for 2018 overført uforbrugte anlægsmidler på netto 170 mio. kr. til 2019. Det forventes at overførslen vil falde til 145 mio. kr. (jf. budgetopfølgningen pr. 31/5 2019) og dernæst ligge konstant i resten af perioden (svarende til forudsætningerne i budget 2019-22).

Bilag 1 – Demografiregulering i basisbudget 2020-23

Grundlaget for demografireguleringerne er kommunens aktuelle befolkningsprognose for 2020-32, der blev godkendt af byrådet den 29. april 2019.

Nedenstående tabel viser den nye prognose (2020-32) sammenholdt med den tidligere prognose (2019-31):

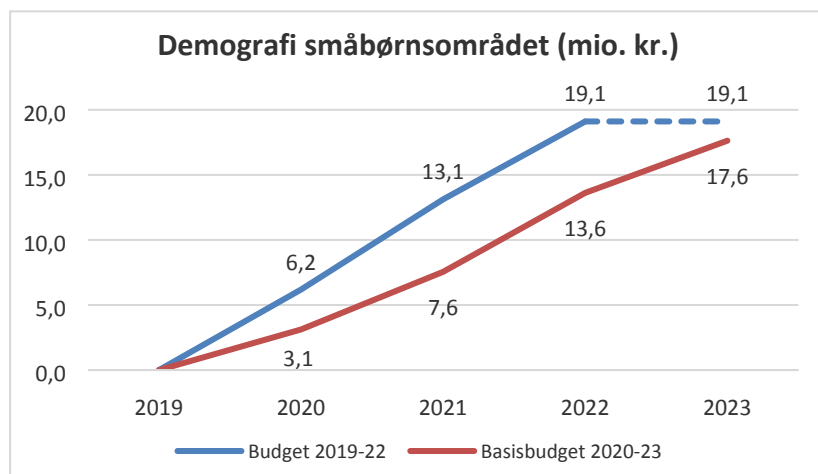
Prognosen for 2020-32 skal selvsagt tage hensyn til, at udgangspunktet for fremskrivningen – nemlig folketallet pr. 1/1 2019 - er væsentligt lavere end tidligere forudsat på grund af faldet i folketallet i 2018. Der er således en forskel på 820 personer i udgangspunktet – og som det fremgår forventes heller ikke samme vækst i den nye prognose som den gamle. Dette hænger i udgangspunktet sammen med, at den nye prognose baseres på de seneste historiske år og her tæller år 2018 med i den nye prognose⁵.

⁵ For en nærmere beskrivelse af prognosen for 2020-32 samt forskellen mellem den gamle og nye prognose henvises til det såkaldte "forklaringsnotat" af 4/4 2019, der var medsendt til byrådsmødet den 29. april 2019.

Nedenfor følger en nærmere beskrivelse af demografireguleringerne på de enkelte områder:

Småbørnsområdet

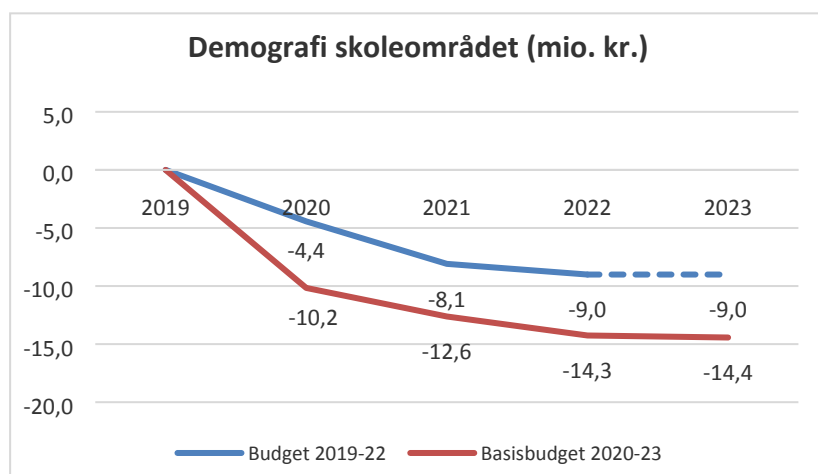
Nedenstående figur viser demografireguleringen i basisbudget 2020-23 sammenlignet med den tidligere regulering:

Beregningen på den nye prognose viser et positivt reguleringsbehov på 3,1 mio. kr. fra 2019 til 2020, hvor der tidligere var indregnet et reguleringsbehov på 6,2 mio. kr. – altså en mindredgift i 2020 på 3,1 mio. kr. Mindredgiften skyldes en lavere vækst i antal småbørn (0-5 årige) end tidligere forventet.

Skoleområdet

Nedenstående figur viser demografireguleringen i basisbudget 2020-23 sammenlignet med den tidligere regulering:

Beregningen på den nye prognose viser et negativt reguleringsbehov på 10,2 mio. kr. fra 2019 til 2020, hvor der tidligere var indregnet et reguleringsbehov på 4,4 mio. kr. – altså en mindredgift i 2020 på 5,7 mio. kr. Mindredgiften skyldes en lavere vækst i antal skolebørn (6-16 årige) end tidligere forventet.

Den mere detaljerede beregning på de enkelte områder ser ud som følger:

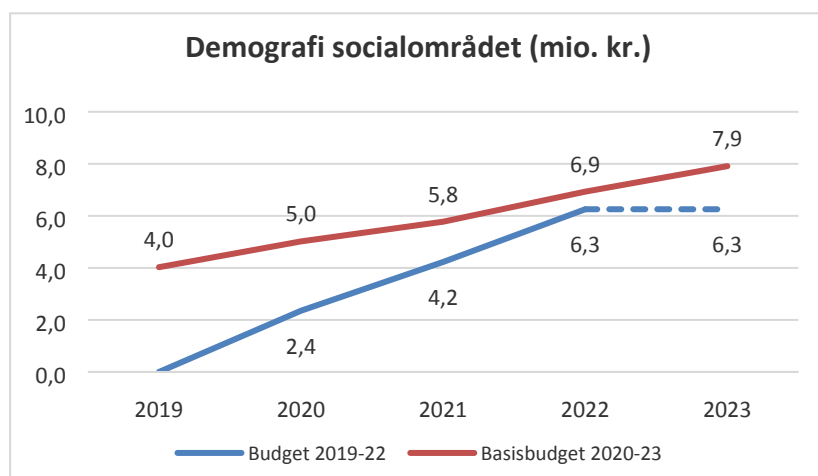
1.000 kr.	2020	2021	2022	2023
Folkeskolen	-6.058	-7.138	-7.849	-8.218
SFO	-2.146	-3.676	-4.400	-4.429
Bidrag til private skoler	-1.321	-1.321	-1.321	-1.321
Efterskoler	-641	-536	-641	-500
Ungdomsskoler	24	97	23	121
Ungd. Udd. Vejledning	-20	-47	-69	-84
I alt	-10.162	-12.621	-14.257	-14.431

Nedreguleringen vedrørende skoleområdet skyldes forventning om nedlæggelse af 11 klasser i 2020 stigende til 14 klasser i 2023.

For privatskoler forventes ingen demografisk udvikling fra 2019 og frem (elevtallet fastholdes således på 2.741 elever for skoledelen og 764 for SFO-delen).

Socialområdet

Nedenstående figur viser demografireguleringen i basisbudget 2020-23 sammenlignet med den tidligere regulering:

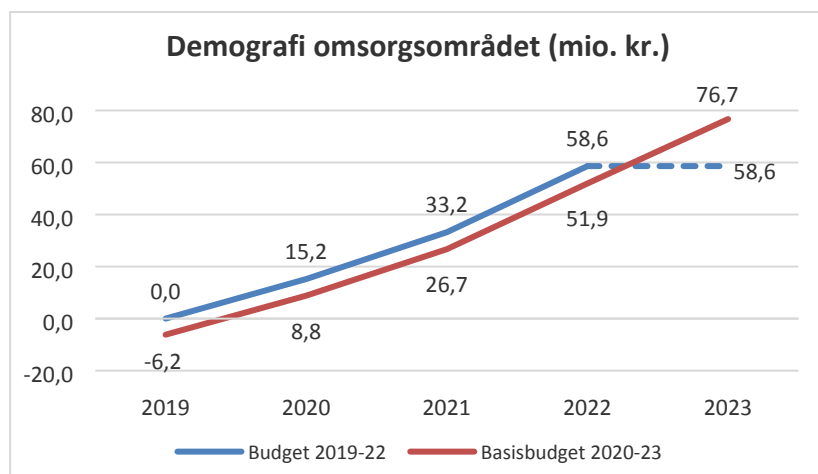

Som det fremgår ovenfor blev det ved budget 2019-22 besluttet, at der fremover skal foretages efterregulering på socialområdet – ud fra udviklingen på landsplan. Den beregnede efterregulering vedr. 2018 udgør 4,0 mio. kr. i 2019 og er indarbejdet i socialområdets budget (jf. budgetopfølgningen pr. 31/5 2019).

Reguleringen starter således på 4 mio. kr. og stiger til 7,9 mio. kr. i 2023. Stigningen over årene er lavere end den stigning der tidligere er indregnet i budget 2019-22 – som følge af den generelt lavere vækst i folketallet. Socialområdet vil dog fortsat (via efterreguleringen) blive reguleret i forhold til udviklingen på landsplan. Ovenstående røde kurve kan derfor blot betragtes som et a conto beløb, der i lighed med øvrige områder med positiv regulering foreløbigt (for årene 2020 og frem) er afsat centralt til udmøntning i forbindelse med de politiske drøftelser om budgettet.

Omsorgsområdet

Nedenstående figur viser demografireguleringen i basisbudget 2020-23 sammenlignet med den tidligere regulering:

Efterreguleringen vedrørende omsorgsområdet pr. 1/1 2019 viser mindreudgifter på 6,2 mio. kr. som følge af færre antal ældre. Derfor starter kurven på -6,2 mio. kr. men følger ellers ret præcist den tidligere indarbejdede stigning. Dette skyldes, at der ikke er ret stor forskel på de 2 prognoser med hensyn til den forventede stigning fra 2019 og frem i antal ældre (i den nye prognose forventes lidt færre 75-84 årige, men til gengæld lidt flere 85+ årige).

Demografi i alt

Nedenstående tabel viser de samlede demografireguleringer i basisbudget 2020-23 (jf. beskrivelsen ovenfor):

Mio. kr.	2020	2021	2022	2023
Småbørn	3,1	7,6	13,6	17,6
Social (inkl. efterregulering)	5,0	5,8	6,9	7,9
Omsorg (inkl. efterregulering)	8,8	26,7	51,9	76,7
I alt (på konto 6 til senere udmøntning)	17,0	40,0	72,5	102,2
Skoleområdet	-10,2	-12,6	-14,3	-14,4
Demografi i alt	6,8	27,4	58,2	87,8

På konto 6 står således 17 mio. kr. i 2020 stigende til 102,2 mio. kr. – til senere udmøntning. På skoleområdet er der tale om en negativ demografiregulering – som følge af et faldende antal 6-16 årige – dette beløb er som tidligere indarbejdet i basisbudgettet på skoleområdets konti.

Sammenlagt betyder demografireguleringerne at udgifterne stiger med 6,8 mio. kr. fra 2019 til 2020 og med 87,8 mio. kr. fra 2019 til 2023.

Der var allerede indregnet en demografiudvikling i budget 2019-22. Nedenstående tabel viser ændringerne i forhold til budget 2019-22:

Mio. kr.	2020	2021	2022	2023
Småbørn	-3,1	-5,6	-5,5	-1,5
Social (inkl. efterregulering)	2,7	1,5	0,7	1,7
Omsorg (inkl. efterregulering)	-6,4	-6,5	-6,7	18,1
Skoleområdet	-5,7	-4,5	-5,2	-5,4
Demografi i alt	-12,5	-15,1	-16,7	12,8

Tabellen viser samlet set mindreudgifter på 12,5 mio. kr. stigende til 16,7 mio. kr. i 2022. I 2023 er der merudgifter, idet der her er tale om et nyt overslagsår, hvor den fulde effekt af stigningen i forhold til foregående år slår igennem.